

Aklın

Türkiye, domates satırsa kal-
kınacak. — Gazeteler —
Demirel ve muhalefet!

Uniroyal ve Bilen Şöför Trafik Hizmetinde:

sağdan gidiniz!

**Bomboş تنها yollarda
sağdan gitmeye lüzum var mı?**

Evet. Her yerde, her zaman,
EVET! Yolun solundan gitmek,
hem sizin, hem karşıdan veya
arkadan gelenler için tehlikelidir.
Canınızı, malınızı, eşinizi,
çocuklarınızı, ananızı, babanızı,
düşünüyorsanız.

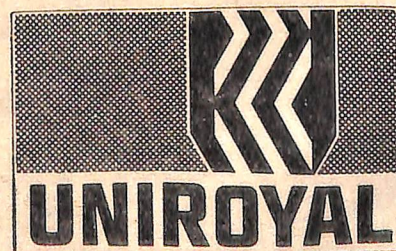
Bilen Şöför gibi yapınız:
SAĞDAN GİDİNİZ!

Herkes sağdan giderse yollar
daha emin olur!

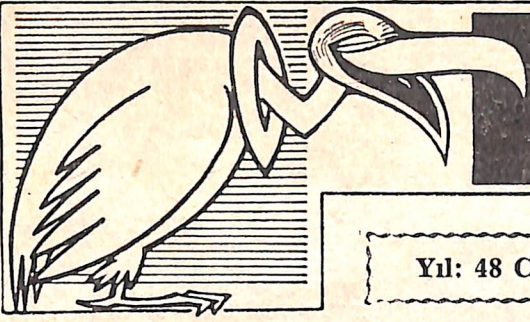

**Niçin Bilen Şöför
Uniroyal lâstığını tercih eder?**

Çünkü bütün Uniroyal lâstiklerinde iki özel
dış kat vardır : Omür zırhı ve ısı kesici duvar.
Uniroyal'in iç katları ise son derece sağlam bir
naylon gövde etrafında toplanmıştır.
Bütün bu özellikleri Uniroyal'i memleketimizin en
sağlam, en dayanıklı lâstığı haline getirmiştir.

Bilen Şöför'ün lâstığı.

AKBABA

Yıl: 48 Cilt: 19 Sayı: 27 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 24 Haziran 1970

ONİKİ YILIN SONUNDA..

A LÂADDİN'İN sihirli lâmbasından, bir dudağı yerde, bir dudağı gökte bir dev çıkar:
— Dile benden, ne dilersem? diye eğilip, kollarını kavuşturur sahibinin önünde.

— Şu karşıkı tepede bir saray isterim.

— Lebbeyk.

Ve dakikasında gözler önüne serilir bir muhteşem saray..

— Peri padişahının kızını isterim.

— Lebbeyk.

Ve saniyesinde gözler önünde belirir peri padişahının nazlı kızı..

Masallarda adı geçer Alâaddin'in... Ama şu anda aramızda olsa, lâmbasını elleriyle oğuştursa, bir dudağı yerde bir dudağı gökte dev, sahibinin önünde eğilip emir beklesse:

— Dile benden ne dilersem?

Masal bu ya, Alâaddin dilesse:

— Zamsız bir şey getir bana!

— Lebbeyk.. diyebilir mi dev?

Dese bile zamsız bir şey bulabilir mi memlekette?

Etten sebze, undan pirince, siğaradan soğana, içkiden dolmuş tarifesine, demirden kâğıda kadar zam görmeyen ne kaldı ki? Toplu iğneden ev kirasına kadar her şeyde fiyatların alabildiğine arttığı bir Türkiye bu... Gıda fiyatları 13 yılda 5 misli artmış... Yoksulun yemeği zeytin 1953 yılında 170 kuruşa satılırken bugün 850 kuruşa... Yine 1953'te kilosu 21 kuruşa satılan soğan bugün 200 kuruşa... Kadın ayakkabısı aynı sürede 20 liradan 110 liraya fırlamış... Et 3 liradan 15 liraya sıçramış...

Kâğıdın bundan 12 yıl önce tonu bin lira idi, iki katına tırmanmış, üçüncü kata ulaşmıştır. Matbaa mürekkebi deseniz öyle.. işçilik deseniz öyle.. matbaa mürekkebindeki fiyat artışı yüzde bini aşarken, klişe çinkosu da yarışa katılmış... Birbiri ardından gelen siyasi iktidarlar zam üstüne zam politikasını adamakıllı benimsediklerinden 1958'den bu yana yiyecek maddesinden giyeceğe kadar her şeyde zam görmeyen bir tek şey bulamazsınız...

Haaa.. belki bir tek şey bulursunuz.

İnsaflı ve vefalı okurlarımız belki zam görmeyen o bir tek şeyin ne olduğunu bizden önce hatırlayacaklardır:

— Akbaba!

Evet sevgili okurlar.. oniki yıldan beri zam okyanusunun dalgaları ortasında, bir elde kalem, bir elde fırça, çel-çepelek, yelken-kürek, fedakârlığın pusulasına göre rota tutarak yol alan bir Akbaba'nız vardır.

Oniki yıldan beri, kâğıt fiyatları arttığı halde, mürekkep fiyatları arttığı halde, baskı fiyatları arttığı halde, dişini sıkıp yüz kuruşta direnen bir biz kaldık.

Siz aziz okurlar sayesinde yapabildik bunu.. ve sizler için katlandık buna..

Demir, bakır, sigara, içki, ekmek, kundura, fasulye, piring, mercimek..

aklınıza ne gelirse her şey yükseldi.. biz:

— Ha gayret.. diye dişimizi sıkıp durduk.

1958'de bir lira idi Akbaba..

1970'te bir liradır.

Ama sevgili okurlar, bizde takat kalmamıştır artık...

Her şeyin pahalılık yolunda yarışa çıktığı, zam üstüne zam politikasının durmadan işletildiği bir ortamda tam 12 yıldan beri aynı fiyatta kalabilmek bir mucizedir.

Öylesine bir mucize ki bugün Türkiye'de birisi çıkıp da:

— Oniki yıldan beri zam görmemiş bir şey gösterin!.. dese Akbaba'dan gayrisini bulamazsınız.

Gazeteler, daha bir kaç ay önce yeniden yüzde yüz zam yapmışlardır fiyatlarına..

Ve şimdi kâğıt fiyatları yeniden zam görmüştür hükümet eliyle..

İşte böylesine bir ortamda, sevgili Akbaba okurlarının güvenine sığınarak fiyatımızı 25 kuruş artırmayı düşündük.

Bir simidin 50 kuruşa satıldığı, bir ayakkabı boyasının liraya çıktığı bir zamanda aziz okurlarımızın Akbaba'ya 25 kuruşu severek ödeyeceklerini umut ediyoruz. Oniki yılda yüzde 25 fiyat artışı gerçekte bir artış bile sayılmaz. Paranın değeri öylesine düşmüştür ki, dünyanın bir lirası bugün beş lira, dünyanın yirmibeş kuruşu bugün 125 kuruştur. Kâğıt, mürekkep, çizgi, nükte, hiciv, sanat, mizah, baskı, cilt, renk üstüne bir dizi çabanın emekçileri, her hafta size bir neşe buketi hazırlamaya çalışıyorlar. Tam yedi gün, gece-gündüz, durmadan-dinlenmeden.. Sevgili okurlardan karşılığımı da görüyorlar bunun.. Bugün Akbaba 50 bin ailenin evinde neşedir. Zaten bu ragbeti görmesek, bunca yıl fiyatımızı artırmadan yürüyemezdik.

Ama zam politikasıyla «Zamistan» a dönen bir Türkiye'de daha fazla dayanamazdık.

Gelecek haftadan başlayarak Akbaba'nız 125 kuruştur.

Buna karşılık biz dünden daha çok çalışarak sizlere yenilikler hazırlamayı düşünüyoruz. Akbaba, durmadan kendisini yenileyen bir okaktır. Yazılarımızı daha titiz, çizgilerimizi daha güzel, romanlarımızı daha seçme, fıkralarımızı daha usta göreceksiniz bundan sonra... Gelecek hafta aramıza yeni arkadaşlar katılacak, sayfalarımızda yeni köşeler açılacak.

Evinizin neşesi Akbaba daha da pırıltılı bir gülümseme ile her hafta kapınızı çalacak..

Vargüçümüzle çalışacak, sizlere lâyık olmak için geceyi gündüze katacağız. Sizler bizim hayat kaynağımızsınız sevgili okurlar... Bir alıp on vermek üstüne bir sanat çabasının dergisi olmasa idi Akbaba, yarım yüzyıla yakın bir süre tebensüminü sürdürebilir miydi?

AKBABA

AKBABA'NIN YENİLİKLERİ

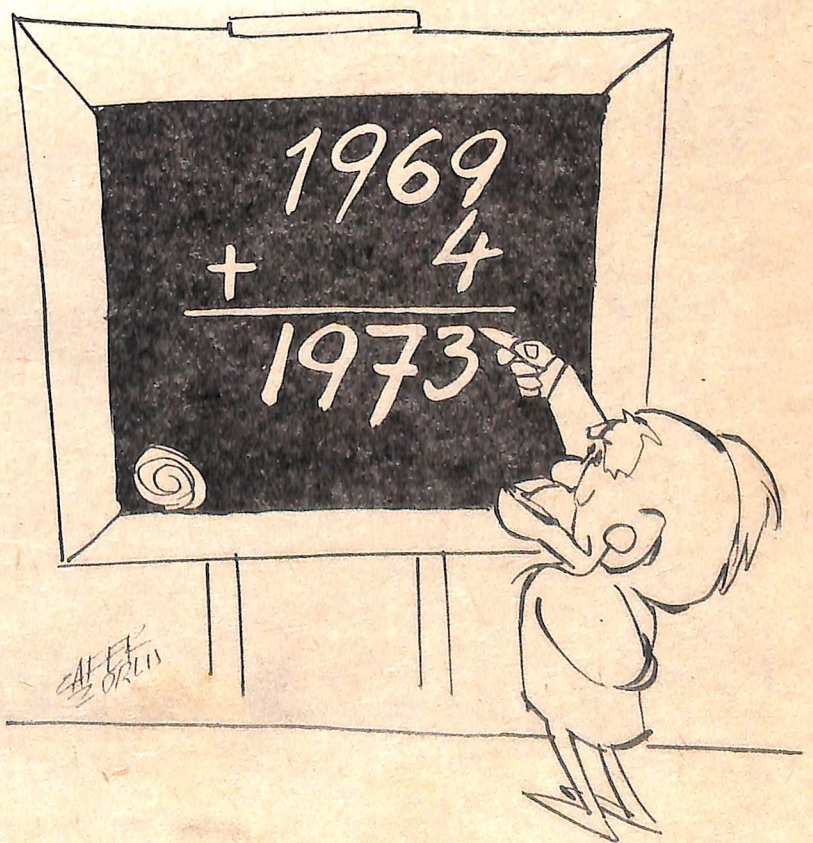
Sevgili okurlarımız,

Sizler için kalemlerimiz, fırçalarımız durmadan yenilikler, güzellikler arıyor. Bugün sizlere, gelecek sayımızda sunacağımız yeniliklerden kısa bir özet vereceğiz:

- 1 — AKBABA'nın gelecek haftaki sayısı, Nasrettin Hoca Sayısıdır. Semih Balcıoğlu, Zeki Beyner, Necmi Rıza, Hoca'mızın şanına lâyık fevkalâde bir orta sahife hazırladılar.
- 2 — AKBABA, daima kendi rekorunu kırmaya çalışan bir mizah dergisidir. Bu şevk ile kadrosunda daima yenilikler sağlar. Gelecek sayımızda, değerli bir yazarımız Akbaba ailesine bütün verimiyle katılıyor. Her hafta sizlere, politikanın can evi Ankara'nın havasını, perde arkasını aksettirecek bu genç imza ile Akbaba'yı daha çok seveceğinizi umuyoruz.
- 3 — Arkadaşımız Reşit Aşçıoğlu çok beğeneceğiniz bir yazı dizisi hazırladı: NASRETTİN HOCA SOSYALLEŞTİ. Gelecek hafta sunacağımız bu yazı dizisinde, Hoca'mızı, bütün neşesi, bütün nüktesi ile günümüzün olayları içinde bulacaksınız.
- 4 — Gelecek sayımızda, değerli sanatçımız Semih Balcıoğlu'nun fırçasından yeni bir RESİMLİ ROMAN'a başlıyoruz. Bu resimli romanı gülerken merakla okuyacak ve her hafta, gelecek haftayı, onu düşünerek bekliyeceksiniz.
- 5 — AŞK DERSLERİ
Arkadaşımız Şemsi Belli'nin bu ilginç yazı serisine gelecek hafta başlıyoruz. AŞK DERSLERİ, değişik bir dizi olarak günlük hayatınıza ayrı bir neşe, ayrı bir renk katacaktır.
- 6 — BULAN KAZANIYOR!
Bütün okurlarımıza bir yarışma açıyoruz. Bu yarışmaya katılmakla, gülecek, düşünecek, bulacak ve kazanacaksınız.

I TEMMUZ'DA AKBABA'NIZI DAHA GÜZEL BULACAK, DAHA ÇOK SEVECEKSİNİZ

Demirel: «İstifa etmiyeceğim, herkes hesabını ona göre yapsın» dedi. — Gazeteler —

Yazısız

SABAH bakkala ekmek almaya giden oğlum, kapıdan girer girmez:

— Nah baba, benim boyumda var, dedi.

— Nedir o oğlum? dedim.

— Yazılar... Bizim duvara yazdıkları yazılar.

Evin, köşe arasında olur, sağolsun bizim millet, duvarının dibini çöplük yaparlar.. evin şöyle bir kıyıda kenarda olur, duvarının dibini açık hava tuvaleti yaparlar... Bizim gibi evin, caddenin göbeğinde de olunca, yazboz tahtası yaparlar.

Dışarıya çıktım, baktım kocaman kocaman harflerle:

«Kahrolsun emperyalistler» yazmışlar.

Bir canım sıkıldı, bir canım sıkıldı ki... Daha üç ay önce buz gibi boyatmışım duvarı. Şöyle bir boyayı yoklayayım dedim, hemen yapıştı biri kolumdan:

— Höt babalık, silemezsin o yazıyı, annadın mı? dedi.

— Yoo, annamadım, dedim.

— Hele bi sill!...

Aksama misafirlerim gelmeyecek olsa, dursun durduğu kadar ama, hemen gırgıra alırlar insanı. Nitekim, akşam arkadaşlardan bir kısmı:

— Seni yazmışlar, dedi. Bir kısmı da:

— Eh, sen de mi başladın? dediler.

Gece yarısı, oğlanla badanalı boyayı hazırladık, sabaha dek merdivenden iki kez düşme pahasına yazıyı sildim. Ya iki saat uyudum, ya da uyumadım.

Sabahleyin bakkala gidip gelen oğlum:

— Ühüüü baba, daha büyük, daha büyük, dedi.

— Ekmekler mi büyümüş oğlum? diye sorunca:

— Yoo, ne ekmeği, yazılar, demez mi?

Deli gibi fırladım sokağa... Ulan yapmayın be, etmeyin eylemeyin be, emeğimize acıyın bel... Okudum yazıyı. Bu kez:

«Kahrolsun komünistler!» diye yazmışlar.

Yaş duvar, her harfin ucundan yere boya saçakları akmış, olmuş bizim duvar, kamışlı berber kapıları gibi salkım saçak... Eh, ne yapalım, gece yarısı oğlanla tekrar kireci ısladık, tekrar boyayı kattık, aldık elimize fırçayı, sür Allah sür!... Önceki boya siyahtı, biz vurduk mavi, bu yazı kırmızı, biz vurduk yeşil, duvar oldu ressam tuvali...

Sabah oğlanı bakkala gönderirken: — Ulan, dedim, sakın ha kara haberle gelmeyesin, kırarım vallahi bacaklarını!

AĞLAMA DUVARI

Muzaffer İZGÜ

Oğlan, haklı olarak:

— Suç bende mi be? dedi.

Kapıdan çıkmasıyla girmesi bir oldu:

— Tamam baba, tamam, dedi.

— Ohhh, çok şükür Allaha, demek bir şey olmamış, tamam?

— Bu sefer de «Hakkımızı alacağız» diye yazmışlar.

— Duvara?

— Evet!

— Bizim duvara?

— Bizim duvara. Hem de merdiven koyup yazmışlar, harfler benim iki boyumda.

Eh, gel de kalbten gitme! Karıma:

— Artık elimi sürmem, dedim.

— Ayol öyle macunlu otobüsler gibi, kırk yamalı duvar mı olur?

— Yapamaaam... Dindim kaç gündür yahu!

— Öyleyse yaptır.

— Yaptır demesi kolay, kaç badana edip boyarlar sen biliyor musun?

O gece yine badana işiyle uğraştım. Öyle bir kara boya çektim ki duvara, zift karası. Karım:

— Ayol rezil ettin duvarı, dedi.

— Hanım hanım, dedim, nasıl olsa yine yazacaklar. Hiç olmazsa, siyahı görüp birkaç gün yazmazlar.

Sabahleyin işe gittiğimde suratımın orasında burasında hâlâ kara kara boya lekeleri vardı. Akşam eve döndüğümde, daha uzaktan:

— Eyvaaaah'ı çekip, oracığa yığıldım. Bir kundura boyacısı:

— Amman âbi, kalb mi, böbrek mi? diye belimden yakaladı. İnleyerek:

— Boya boya, dedim.

— Boyayalım âbi, şipşak...

Sinirimden mi, şaşkınlığımdan mı nedir bilmem, ayağımı boyacının sandığının üzerinde buldum. Boyacı:

— Vallahi âbi, dedi, ilk kez sizde görüyorum, öyle böbrek sancısı tutmuş gibi yerde kıvrınarak ayak-

kabılarımı boya diye andelüp yapmış...

Kapıdan girince, karıma:

— Haberin var mı? dedim.

— Ayy, terfin mi geldi yoksa? diye sevindi.

— Yoo, dedim, bizim duvar terfi etmiş yine. «Satılık, Uşaklar» yazmışlar. Bana bak hanım, artık şurama geldi, bir gün de dırdır etsen, bir hafta da dırdır etsen, benden passo, dünyada boyamıyacağım artık duvarı, deyip, attım şapkayı kenara, çöktüm koltuğum birine.

Ve boyamadım duvarı... Ama sağolsunlar, ilerici gençlerimiz, gerici gençlerimiz, boyadılar da boyadılar, boyadılar da boyadılar... Bir gün bir bakıyorum, duvarın yarısı beyaz badana edilmiş, üzerine siyah iri harflerle:

«Boykot hakkımızdır» yazılı.

Başka gün bir bakıyorum, duvarın öbür yarısı sarıya boyanmış, kırmızı iri harflerle:

«Go Home» yazılı.

Üstü, yeşile boyanmış, maviyle:

«Sömürüye paydos» yazılı.

Sonra yavaş yavaş, başka şeyler de yazmaya başladılar:

«En iyi yabancı dili ancak Koro Dersanesinde öğrenebilirsiniz».

«Salamlarımız, suçuklarımız garantilidir.»

Onun altında:

«Bu düzen değişmelidir.»

Yanında:

«Her boy, her beden fanilâları ancak fanilâcı Mahmut'ta bulabilirsiniz.»

Öyle, kurşun kalemle, kırmızı kalemle yazılan yazıları bereket iyice dikkatle bakmayanlar okuyamıyorlar. Bir okusalar...

«Bu evde inekler oturuyor.»

«Lan hıyar, duvarına sahip olana.»

«Bu evde oturan düdüğe son ih-

tar, ya duvarını boyarsın, ya da biz senin sülâleni boyarız.»

Hele, o, hani yağlı boyayla ilk yazılan, «Satılık» yazısının —lar— hecesi başka yazıların içine kaynaştıktan sonra, her gün kapımızı çalanlar:

«Gaça vereceen bey?»

«Neyi?»

«Evi.»

«Satılık değil.»

«Madem niye satılık yazdın?»

«Biz yazmadık.»

«Maytap mı geçiyon bennen?»

Gece oniki, zıııııı kapının zili:

«Peşin ne diyorsun, vâdeli ne diyorsun, kefil garantili.»

«Hey Allahım, sen sabır ver.»

İllallah dedik... Hele o sabah, hele o sabah... Oğlan yine ekmek almak için kapıdan çıkmıştı ki, çıkmasıyla girmesi bir oldu:

— Babaaaa, diye bağırdı. Evin etrafını toplum polisleri sarmış.

— Deme lan? Hanım, dükkân mükkân mı işgal ettin?

— Ne dükkânı, ne işgali ayol?

— Ulan yoksa «Bu evde grev vardır» falan mı yazdılar duvara veletler?

Kapıya çıktım. Hemen yapıştı polisleri biri kolumdan.

— Ulan aman!...

— Amanı zamanı yok, yürü!...

— Niye?

— Niyesini sen bilirsin!

Pijamalarını çıkarmadan attılar beni arabaya, geldik karakola. Komiser:

— Söyle bakalım, kim yazdı o yazıyı? dedi.

— Neyi?

— Bilmemezlikten gelme ulan? Sen duvarını ilânat tahtası gibi kullanıyor, para alıyormuşsun.

— Aman komiser bey!...

— Yooo, aldığın para, kaçırdığın vergi bizi değil, maliyeyi ilgilendirir, biz sana o yazıyı kimin yazdığını soruyoruz.

— Hangi yazıyı?...

— Bak, gıdıklarım ha!... Bu gece yazılan yeşil yazıyı soruyorum.

— Habirim bile yok.

— Haberin yok ha!...

Sağolsunlar, bir gün bir gece beni bir güzel gıdıklayıp sonra da salıverdiler...

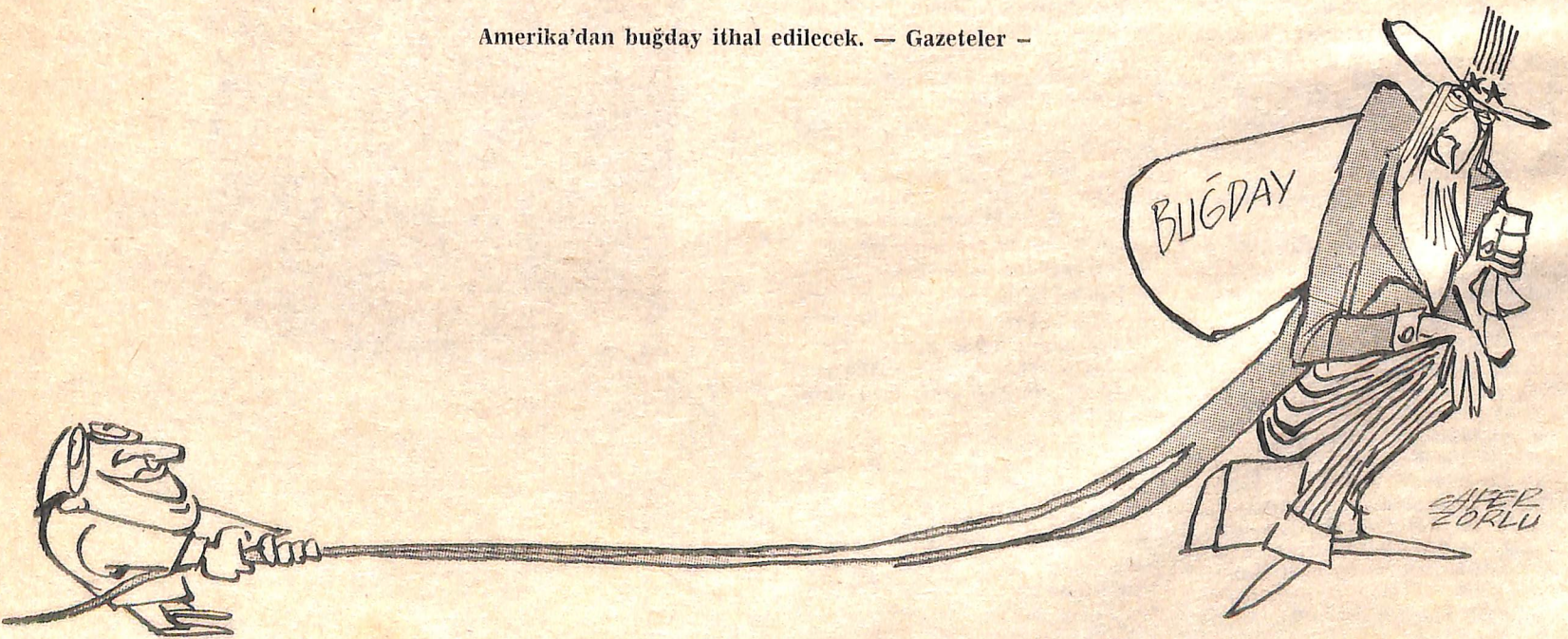
Şimdi tabelâcıya kocaman bir levha ısmarladım:

«Buraya yazı yazan eşşek oğlu eşşektir» diye.

Levha yazılır yazılmaz bizim ağlama duvarının en üstüne asacağım, bakalım o zaman ne olacak?...

Muzaffer İZGÜ

Amerika'dan buğday ithal edilecek. — Gazeteler —

EKMEK KUYRUĞU!

ŞEY ADALETİ

★

DÜNYADA derece farkı gözetilmesine imkân veren ve vermeyen özellikler vardır.

Az yahut çok akıllı olabilirsiniz.

Az yahut çok güzel olabilirsiniz.

Az yahut çok zengin olabilirsiniz.

Ama bir insan az yahut çok evli olamaz.

Az yahut çok ölü olamaz.

Az yahut çok gebe olamaz.

Çünkü kişi ya evlidir, ya değil.

Ya ölüdür, ya değil. Ya gebedir,

ya değil. Derecesi, yarı yolu, haftaymı falan yoktur bu hallerin.

«Kanun karşısında suçluluk»

da aynı sınıfa girer. Bir davranış

kanuna göre ya suçtur, ya değil.

Vatandaşlar da bir mahkeme önünde

öyle bir davranışla suçlanınca ya hüküm

giyer, ya da be-râet ederler.

Hiçbir yargıç:

— Sanığı falanca maddeye göre

azıcık suçlu buldum, gibi bir

karar veremez.

Bu alanda derece farkı gözetme

ancak mizahta geçerlidir.

Gogol'ün ünlü «Müfettiş» komedisinde

Çarlık Rusya'sının bir kasabasına

gelen bir züğürt ser-seriyi oranın bütün

yöneticileri ve esnafı müfettiş sanıp rüşvet

yağmuruna tutarlar; çünkü ahalisi

soymak için aralarında kurmuş

oldukları soygun düzeninin kurcalanması

işlerine gelmez.

Bu düzene göre soyguna katılıp

her birinin ayrı yeri ve rütbesi vardır.

Bir ara birbirlerini suçlayarak

çekişirlerken bir me-mur ötekine şöyle der:

— Sen hep hakkından çok rüşvet

alırsın!

Komedinin yazıldığı 1836 yılından

günümüze kadar dünyanın her yerindeki

sayısız temsilde bu söz seyircileri

kahkahayla güldürmüştür; zira belirli

miktar-daki rüşvetin hak sayılmasını

mümkün kılan bir düzen gerçekten

güllüktür.

Aynı derecede güldürücü bir

nüktenin duyulması için aradan

134 yıl geçmesi gerekti.

Bu seferki yer tiyatro değil,

bir parlamento salonu. Hadi adını

da söyleyelim: Türkiye Millet

Meclisi toplantı salonu. Kürsüde

bir milletvekilimiz. Personel Ka-

nunuyla ilgili tartışmalar sırasında

memurlarımızın durumundan

yakınırken şöyle diyor:

— Bâri memlekette rüşvet a-

daletini tesis edelim.

Rüşvet adaleti...

Harika doğrusu!

Türkiye'ye geri kalmış ülke fa-

lan diyenler çoğunlukta ama dün-

yaya toplumsal yenilikler getir-

me bakımından hiç de geri sayıl-

mayız. Yalnız şu son çeyrek yüz-

yılda insanlığa armağan ettiği-

miz ne buluşlar vardır!

Örnek: dolmuş.

(Bunun zararlı bir yenilik ol-

duğunu, elli kişiyi taşımak için

bir otobüs yerine on otomobil

kullanmanın ekonomik kayıplara

yol açtığını, dokuz sağlam erke-

ğin iş gücünü heba ettiğini, so-

kakları tıkayıp havayı kirlettiğini

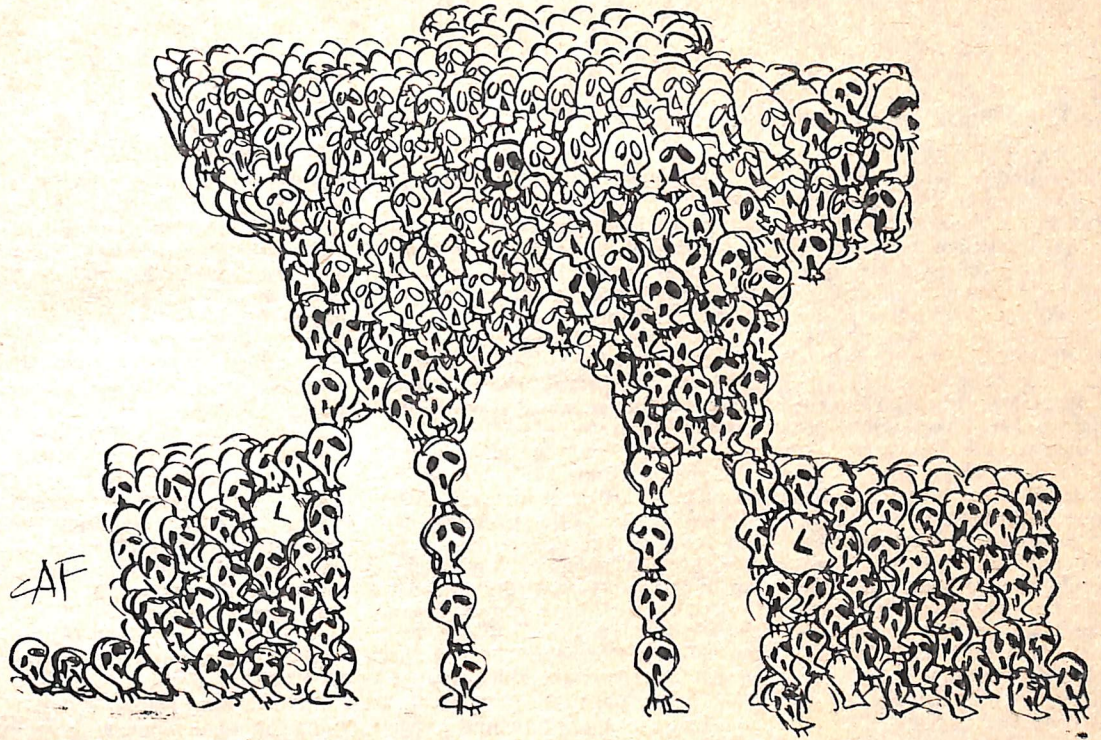
falan söyleyebilirsiniz tabii.

Biz de «yararlı bir yenilik» de-

medik zaten. Yenilik ya, ona ba-

kın!) Bazen de eski bir buluşu alır.

— Üniversitede bir öğrenci daha öldürüldü. —

Yazısız

ona kendi özelliklerimizi ekleyip

ortaya yepyeni bir şey çıkarırız.

Söz gelimi, kiralık katil tut-

mak insanlığın en eski domuz-

luklarından biridir. Ama bu usu-

lü bir ticaret marifetiyle cılla-

yıp çağdaş ekonomiye uygun du-

ruma getirmek İstanbul'lulara

kısmet oldu.

Duymuşsunuzdur: kültür mer-

kezimizde işinizi görecektir kiralık

katili taksitle tutmak mümkün.

Piyasasının bundan büyük kolay-

lık sağladığı bir ülke bilen kim-

se varsa beri gelsin!

Geçenlerde basınımda yayın-

lanan ve tekişip edilmeyen bir ha-

bere göre Anadolu kasabalarımız-

dan birine girmek isteyen dilen-

ciler kimin adamı olduğu meçhul

kişiler tarafından durduruluyor,

«harç» vermezlerse geri çevrili-

yor, verirlerse içeri daldır sokak-

larda rahatça dileniyorlarmış.

Şu düzeni kurabilen zekâya

«Rüşvet Adaleti» gibi radikal bir

kavramı ekleyin, devlet yöneti-

minde çığır açabilecek bir yeni

formül elde edersiniz!

Düşünün, rüşveti adalete, dilen-

ciliği harca bağladıktan sonra,

kanun uygulamasında derece far-

kı gözetme usulünden daha da

verimli sonuçlar almaya başla-

manıza kim engel olabilir?

Ne gelir kaynakları çıkar orta-

ya:

Dolandırıcılık harcı.

Adam dövme rüsumu.

Hırsızlık kesintisi.

Irza geçme stopajı.

Cinayet vergisi...

Ondan sonra Allahını seven tut-

masın aslan Maliyemizin bütçe-

lerini! Nurlu ufuklara doğru hız-

lanınız ki, gidişimize kalkınma

değil de havalanma derler.

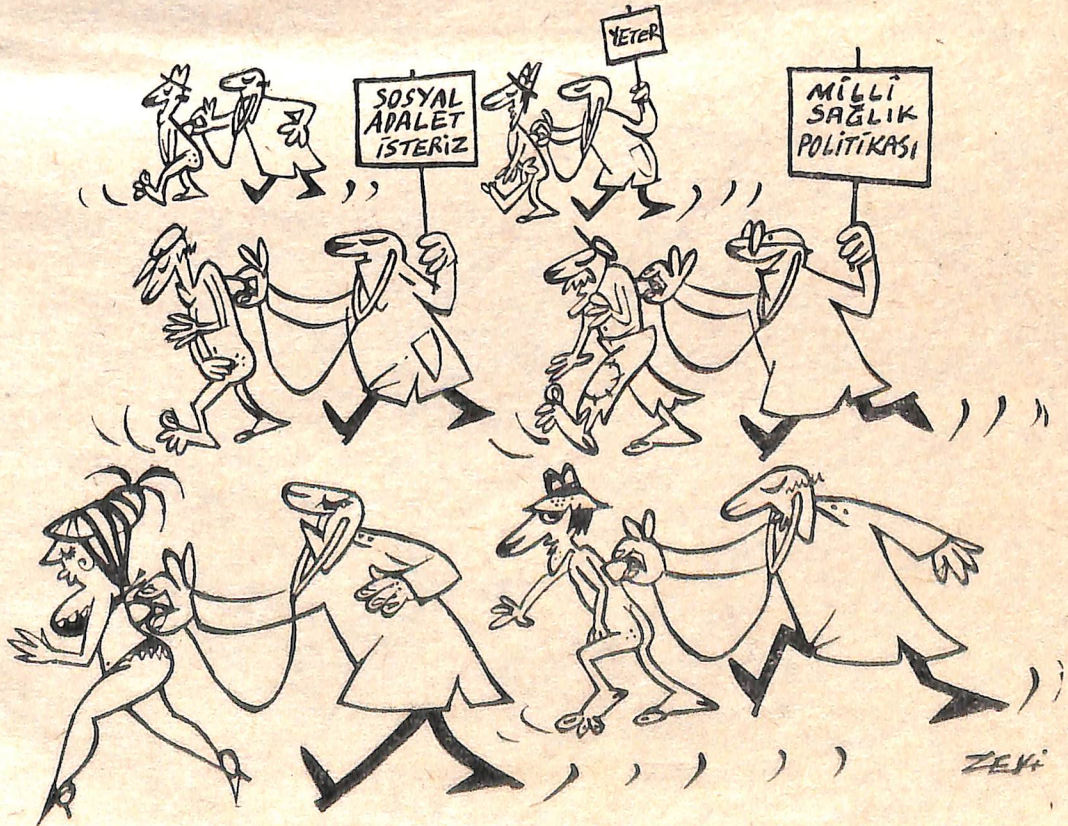
Ama uygulayıcılar o pazarın ni-

metlerini yüzde yüz hak gözet-

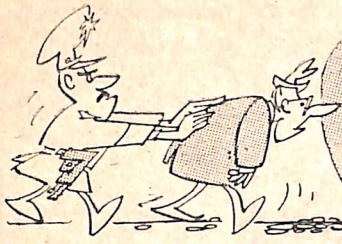
rek paylaşmalılar.

Tam bir rezillik adaleti içinde!

Refik ERDURAN

— Doktorlar yürüyüş yaptı. —

Cok sukur

KENAN AKINCI

HAKKI adındaki polis memuru, bir lokantacının ihbarı üzerine yakaladığı sahte sigorta müfettişini ite kaka getiriyordu.

— Yürrü! diyordu polis memuru. Sahte müfettiş, polis memurunun ikide bir «Yürrü!» diyerek arkasından dürtüklemesine bozuluyordu zaten. Ona dürtüklenme fırsatı vermemek için adımlarını büsbütün sıkılaştırdı. Polis Hakkı, güçlükle geliyordu arkasından. Fakat arada koşarak yetişiyor, yine dürtükleyip: — Yürrü! diye bağıriyordu.

Nedendir bilinmez; bu polis milleti, yanında götürdüğü sanık, ondan hızlı da yürüse, muhakkak dürtükler ve, «Yürrü!» diye bağırr. Yönetmeliklerinde var besbelli. Birlikte gittiği adamın, polisin özel bir arkadaşı falan değil de, bir «sanık» olduğu belli olsun diye böyle bir kural koymuş olacaktı.

Karakolda Emniyet Amir:

— Otur bakayım şöyle! dedi.

Hiç telâşsız, onun karşısındaki iskemleye oturdu adam. Babasının evinde gibi rahat davranıyordu.

— Anlat bakayım, bu ilk müfettişliğin mi, yoksa başka yerlerde de aynı numarayı yaptın mı?

— Bu ilk müfettişliğim Amir bey. Başka yerlerde de numara yaptım ama, oralarda başka numaralar yaptım. Fakat, Allah sizi inandırсын benim bu taraklarda bezim yoktur. Bu başıma gelenler, tamamen benim isteğim dışında olmuş şeylerdir. Sırf insanlara olan saygımdan.. ne bileyim, kibarlığımdan, inceliğimden bu hallere düştüm...

Amir bey göbeğini hoplatarak güldü:

— Ulan biraz daha kibar olsaydın da, eline bir tomson alıp banka soy saydın!...

— Öyle demeyin Amir bey. Benimki gerçekten dediğim gibi. Hep yufka yürekliğimden.

— Öyledir... Yüreciğin dayanmaz, fakir fukaranın cebindekileri alıp onları ağırlıktan kurtarırsın!

— Ben anlatayım da, siz inanmayın isterseniz. Hakkımda daha geniş bilgi edindiğiniz zaman nasıl olsa inanacaksınız.

— Peki peki, anlat bakalım.

— Efendim, bu iş, bizim biraderi hükümet konağındaki dairesinde ziyaret ettiğim zaman başladı. Birader tapucudur.

— Nerede kardeşin? Burada mı?

Bu soru üzerine şöyle bir düşündü adam. Kardeşinin çalıştığı ilçeyi söylese, oradan soruşturacaklar, bütün foya, gizlemek için bunca fedakârlığa katlandığı çirkin durumlar, meydana çıkacaktı. Bunlara derdini anlatacak kadar zaman kazanırsa yeterdi zaten. Bu yüzden kardeşinin çalıştığı «Düzbayır» ilçesini söylemedi. Emniyet Amirinin sorusuna:

— Tozluca'da, diye cevap verdi.

— Tozluca'da tapu memuru, öyle mi?

— Evet.

Amir, Hakkı'ya seslendi:

— Hakkı!

— Efendim!...

— Sen soruştur bakalım Tozluca Karakolundan. Oradaki tapucunun bunun gibi serseri bir kardeşi var mıymış.

Hakkı gidince yine sanığa döndü: — Evet, devam et bakalım. Ne zaman oldu bu iş?

— Bu sabah. Dairesine geldiğim de, kapıda karşılaştık. Elinde birtakım evrakla dışarıya çıkıyordu.

— Sen otur, gazetelere göz gezdir. Ben biraz sonra gelirim, dedi.

Geçtim, iskemlesine oturdum. Gazetelerden birini açıp okumaya başladım. Her zaman ilginç konular bulan, verimli bir fıkracımız vardır o gazetede. Çok severim. Öbür fıkracılar iktisadi durumumuzun gittikçe kötüye gittiğinden mi söz ediyor?... —

Bu adam öyle mantar konulara kafa yormaz. Tutar, keçi boynuzunun iktidarsız kişilerin nasıl beline kuvvet verdiğini ballandıra ballandıra anlatır... Ötekiler Amerika'nın Kam-bogya'ya müdahalesinden mi söz ediyor? Bizimki öyle can sıkıcı ve de kimseyi ilgilendirmeyen konularla kafa ütülemez. Gider, ayva yiyerek yüzelli yıl yaşanabileceğini kesin delilleriyle ortaya koyar...

Bu yazısında da, marul koçanının, kısırlığı tedavi etmede oynadığı önemli rolü anlatıyordu.

Ben yazıya öylesine dalmışım ki, önümde dikilen vatandaşın karaltısını neden sonra farkedebildim. Başımı gazeteden kaldırıp baktım; elinde bir zarfla bazı kâğıtlar var. Onları bana uzatarak:

— Aman beyim, dedi. Gözünü seveyim. Bütün umudum sende. Yap bi büyüklük gayri...

Adamcağıza acıdım. Biradere söz geçiririm diye benden medet umuyor besbelli. Elindekileri alıp masanın üstüne koydum:

— Merak etme sen. Hallederiz.

Ellerime sarıldı:

— Sağol beyim. Ne zaman geleyim efendim?

Attım kafadan:

— Yarın yahut öbür gün gel işte. — Emredersiniz beyim. Sağol beyim...

Dualar ederek çıktı.

Eh.. biradere söylerim, yapıverir bu fakirin işini.

Getirdiği kâğıtlara bir göz atayım dedim. Zarfı açınca ne göreyim?! Gıcır gıcır bir beşyüzlük! Hay Allah, ne halt edeyim ben şimdi?! Nasıl derim kardeşime «Bu beşyüz lirayı senin adına kabul ettim» diye! Belki rüşvet almıyordur, belki alıyordur ama, benim bilmemi ister mi hiç?... Asla istemez. Peki, şimdi ne yapalım?...

Söz uzadı için Amir beyin canı sıkılmıştı:

— Elinin körünü yap! Ne yaparsan yap ulan, kısa kes hadi!

Öbürü hiç orali olmadan devam etti:

— Hemen beşyüzlüğü cebime koyup oradan çıktım. İskân memuru var; biraderin çok iyi arkadaşı. Geçen yıl geldiğimde tanışmıştık. Onun dairesinde bekleyeceğim ve bizimki-ne de o evrakın ben yokken gelmiş olacağını söyleyeceğim. Ben gittikten sonra ne halleri varsa görürler.

Önce tanımadı ama söyleyince hatırladı iskanı. Buyur etti, gösterdiği yere oturdum.

Ne hikmettir bilemem, kimin yanına gidersen makamından ediyorum! Bu da:

— Ben şöyle kaymakama kadar uğrayacağım. Geçerken çayınızı söyleyirim. Biraz bekleyeceksiniz ama kusura bakmayın, dedi.

Adam gitti. Bir dakika geçti geçmedi, pat! diye biri daldı içeriye. Nefes nefese... Koltuğunda bir dosya var. Bana uzattı:

— Zülfü beyin çok selâmı var!

— Aleyküm selâm.

— Çok selâmı var... Senin işini muhakkak yapsın dedi.

— Fakat ben...

— Aman itiraz etme! İtiraz ederse ben onun kaynanasını bilmem n'ederim diyerekten sövdü. Onun için itiraz etme.

— Ama kardeşim ben...

— Âbi, kaynanana gazezin mi var Allah aşkına?! Hem Zülfü bey senin için katıyen itiraz etmez, yapar dedi. Ayriyeten «İnek Cafer dünyada bi tanedir» diye selâm yolladı.

— İyi güzel kardeşim ama...

— Sus beyim, hiç boşuna itiraz etme. «İtiraz ederse, dosyayla emaneti bırak, kaç. Cesareti varsa geri çevirsin de göreyim!» dedi.

— Anlaşıldı ama bu mesele beni...

— Öyleyse tarafımızdan da anlaşıldı arkadaş! Bizden günah gitti. Al şu dosyayı. Al şu emaneti de. Hadi bana evvallah!...

Kapıyı çabı diye kapattı, çekti gitti. «Emanet» e baktım: O da beşyüzlük!

Hey Yârabîm, nedir bu benim başıma gelenler... İskancı ki, oldukça resmi konuştuğumuz bir adam... Rüşvet aldığına tanık olmamı ister mi hiç! Bakalım kendi olsa alacak mıydı? Kendine göre bir çıkar yol bulurdu elbet. Gelir de adamın bıraktıklarını görürse birbirimize ne yüze bakarız? Çaresiz emaneti cebime attık! Dedik ya, bizde insanlık var. Düşüncesiz biri olsa onu orada bırakır.

Usulca çıktım oradan da. Şimdi nereye gitmeli?... Gitmeli ki, çok uzaklara. Bu işin rezilliği çıkmadan ortadan kaybolmalı! Hükümet binasından koşar adım çıktım.

Otobüse bindim; doğru buraya.

Şehir içinde beş-on dakıka gezindim. Acıkmışım. Bu lokantaya girdim. Şöyle bir baktım; servis güzel. Garsonlar, ne istenirse dakikasında yetiştiriyorlar. Masama gelen garsona lâf olsun diye:

— Servis çok güzel. Kaç kişi çalışıyorsunuz? dedim.

— Dokuz kişi efendim, dedi.

Sonra birden bir hatâ yapmış gibi toparlandı:

— Aslında dört kişi efendim. Ötekiler müşteriler. Tanıdık oldukları için yardım ediyorlar.

Pek bir şey anlamamıştım. Garson kayboldu ve elinde bir zarfla geldi:

— Patron gönderdi, dedi.

Zarfı cebime attım. Lokantasını beğendiğim için, reklâm kartları vermiş olacak diye düşündüm. Yemeği mi bitirmiştim:

— Hesabı getirsene evlât!

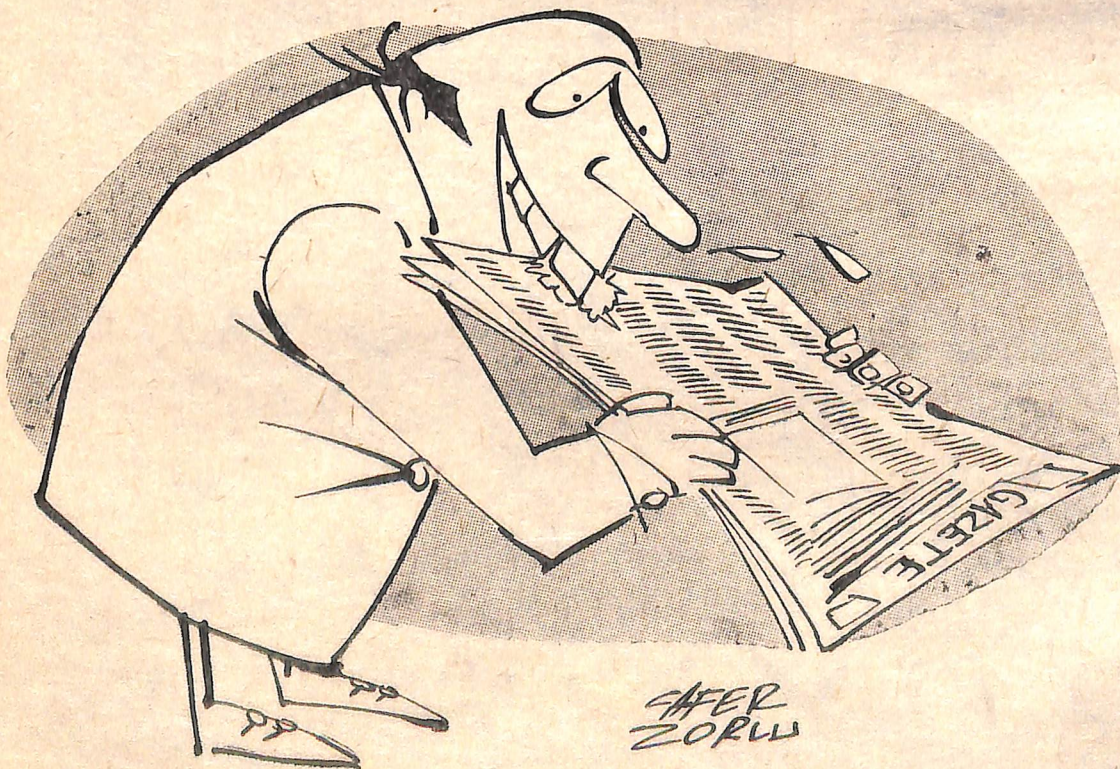
— Hesap verildi efendim.

— Allah Allah, kim verdi?

— Patron verdi efendim.

Aferin adama. Müşteriyi bağlama-sını biliyor. Neyse, reddedip de kırmayalım, dedik. İnsanlık terbiyemiz

Gazete kâğıdı fiyatına zam yapıldı. — Gazeteler —

«KÂĞIT HELVASI!»

müsaade etmez. Kalkarken, kasada oturan patronu gülümseyerek selâmladım; o da kalkıp eğilerek karşılık verdi.

Caddeye çıkınca zarfı açıp baktım: Üzüntüden çocuk gibi ağlayacağım nerdeyse, bunda da bir beşyüzlük! Yârabbi, dedim. Ben sana ne yaptım da bu belâları başıma verirsin? Ben bu paraları ne yaparım şimdi?...

Âmir yutkunarak:

— Sonra? dedi.

— Sonra bildiğiniz gibi, durumdan emin olmayan lokantacı size telefon etmiş Memurunuz Hakkı bey kardeşim de geldi beni yakaladı.

— Lâubalilik istemem!

— Affedersiniz efendim.

— Neyse... Bizim öbür anlattıklarından haberimiz yoktu. Söylediklerin doğru bile olsa zor kurtarırısın kendini. Aldığın paralar duruyor mu?

— Aldığım değil, verdikleri paralar... Elbette duruyor.

— Sen bu para yükünden şikâyetçisin öyle mi?

— Evet.

— Seni o yükten kurtarmaya çalışırım. Belki o zaman sen de kurtulursun.

— Aman beyefendi, bunu yaparsanız size çok minnettar kalırım.

Yükü aktarmak üzereydiler ki, polis Hakkı geldi:

— Âmir beyim bi dakika.

Yüzü kireç gibiydi. Birlikte dışarı çıktılar:

— Tozluca'dan malûmat geldi.

— Ne haber?

— Felâket!... Tozluca'daki Tapucu'nun bir tek kardeşi varmış, o da bizim teşkilâtlanmış.

— Ne iş yapıyormuş?

Hakkı bitkin bir sesle:

— Müfettiş... diyebildi.

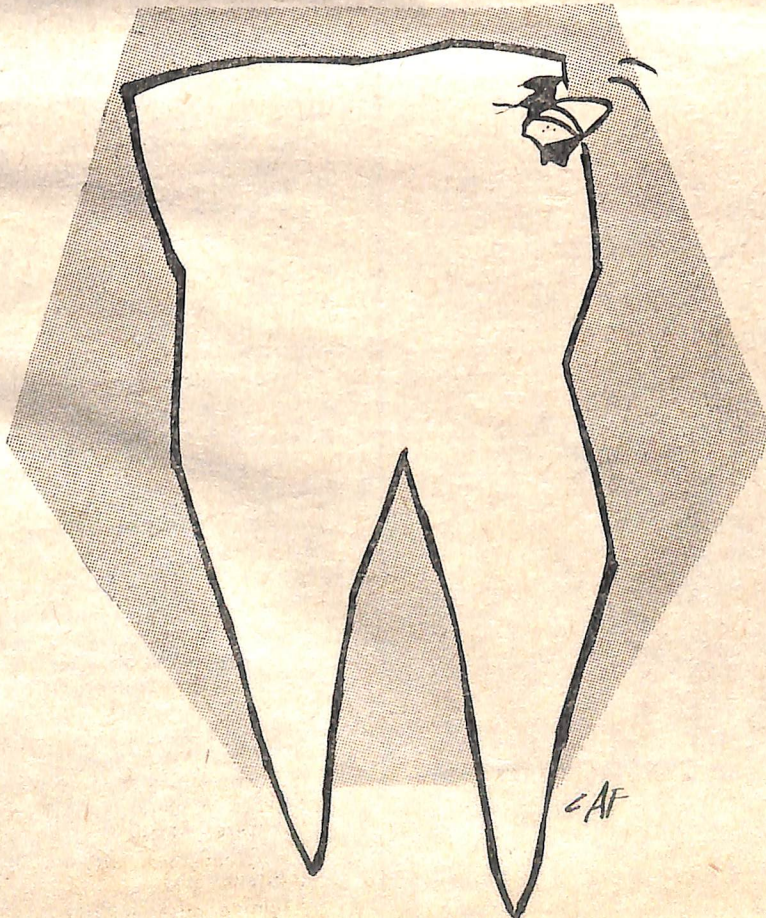
Emniyet Âmiri durumu kavrayınca düşüp bayılacaktı nerdeyse. Hakkı devam etti:

— Arkadaşlar, paraya düşkün olduğunu söylüyorlar. Daha önce gittiği yerlerden bilenler var. «Birkaç yüz lira verirseniz işleri kurcalamaz» diyorlar.

— Orası doğru Kaç kişiyi soymuş adam baksana. Sende para var mı?

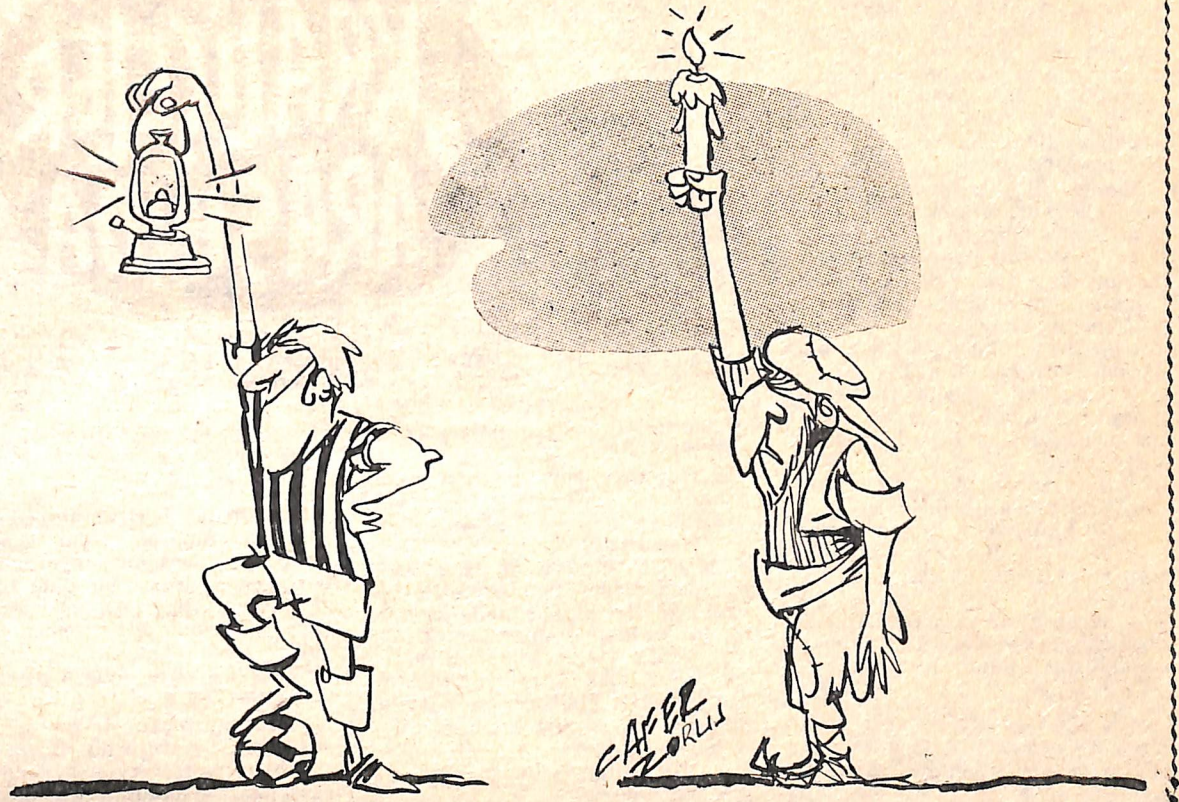
— Yok efendim. Geçen gün çocuğa bisiklet aldık...

— Ekmekler yine küçüldü. —

DİŞ KOVUĞUNDA!

Anadolu'nun birçok yerlerinde elektrik yok. — Gazeteler —

Fener Şampiyon...

Mum Şampiyon!

— Almaz olaydın. Çabuk git, beşyüz lira bul gel.

Hakkı rüzgâr gibi çıktı. Âmir bey diller dökerek müfettişin gönlünü almaya çalışırken yetiştirdi parayı. Anlaştırmadan Âmirin eline tutuşturdu; yine dışarıya çıktı.

— Buyurun müfettiş bey.

Beşyüzlüğü görünce beyni attı müfettiş beyin ama durumu pek anlayamadığı için şaşkın şaşkın bakınmakla yetindi.

— Efendim, siz gerçekten bir dahisiniz. O kadar güzel rol yaptınız ki, müfettiş olabileceğiniz hiçbirimin aklından geçmedi.

— Hoppala... Şimdi de müfettiş mi olduk?

— İstirham edeceğim efendim. Rol yapmanızın bir gereği yok artık. Biz tahkik ettik ve kimliğinizi öğrendik.

Hiçbir şey müfettişi olmadığını ispat ederek onları utandırmak, küçültmek istemeyen zavallı adam, ister istemez beşyüzlüğü parmaklarıyla cebine iyice yerleştirdi ve ayağa kalktı:

— Neyse, içiniz rahat olsun. Ben müsaadenizi isteyeceğim, dedi.

— Estağfurullah müfettiş bey, müsaade sizin...

Müfettiş bey, perişan bir halde karakoldan çıkıp yürüdü. Kötü tali-hine ağlamamak için kendini güç tutuyordu.

Otobüs durağına yaklaşırken biri:

— Şaban efendi! Şaban efendi! diye seslendi. Ardından da bir el, kolunu tuttu. Dönüp baktı. Tanımadığı, yaşlı bir adamın yalvaran gözleri vardı karşısında.

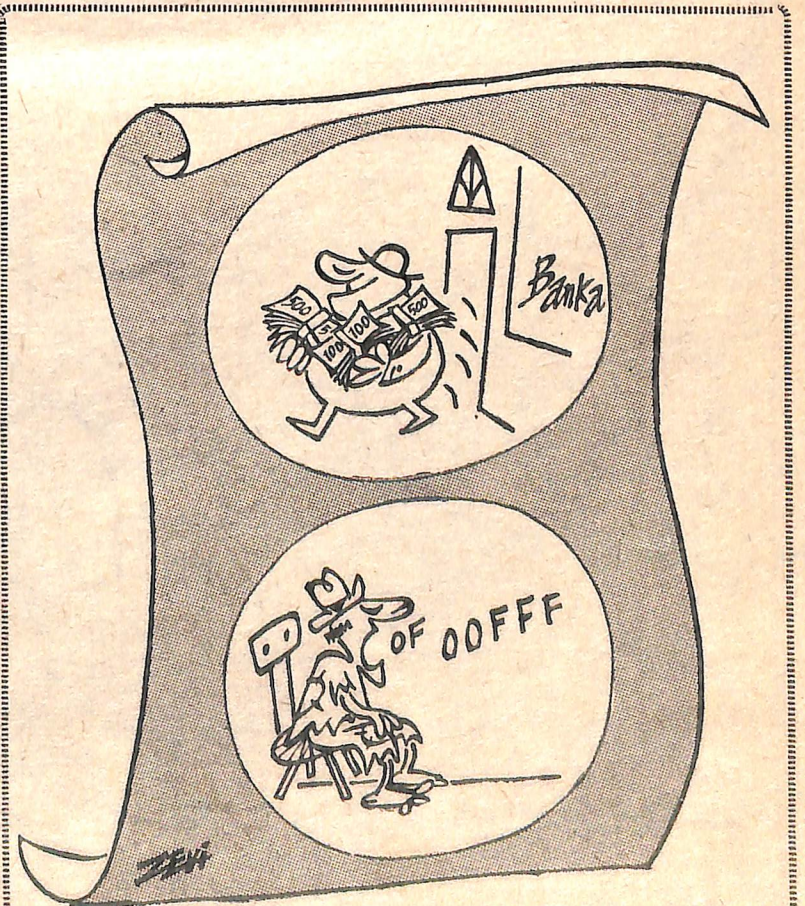
— Ne var?

— Şaban efendi, n'olur şu beşyüz lirayı ver artık. Hani geçen yıl panayırda almıştın. Çoluk çocuk evde aç vallahi...

Eski müfettiş, yeni Şaban efendinin yüzü sevinçle aydınlandı:

— Çok şükür, şansım değişti.. diyerek elini cebine attı.

Kenan AKINCI

Çektiklerimiz!

BİR hızla köşeyi dönüp caddeye fırlarken, elime tutuşturulan kâğıda baktım, bizim yazışları müdürünün kısacık talimatı vardı üstünde: «Kraliçeyi mutlak bul, bölgemizle ilgili ekonomik, sosyal ve siyasal görüşlerini öğren» di-yordu. Diyordu ya, göreceğimiz kim-senin adıyla sanıyla, hangi ülkenin kraliçesi olduğuyla ilgili bir ipucu vermiyordu.

Han'lar, Şah'lar, Krallar derken, memleketimizi ziyaret sırası kraliçe-lere gelmişti demek.

Az ilerde tuttuğum yolla birlikte kafamdaki acabalar da çatallaşınca, kavşakta kalıverdim! Adını ülkesini bilmediğim kraliçe ne ile geliyordu acaba? Hava yoluyla mı, kara yoluyla mı, deniz yoluyla mı?...

— Alana mı gideyim, rıhtıma mı gideyim? Önümdeki şu üç yoldan hangisine gireyim? diye düşünürken, biri sordu:

— Ne araniyorsun hemşerim?
— Kraliçeyi arıyorum.
— Ne kraliçesi senin aradığın?
— Valla şimdilik onu ben de bil-miyorum. Basbayağı bir kraliçe iş-te...

— Az önce buradan geçtiler ama, koşmakla yetişebileceğini sanmam. Şaşkınlıkla sordum:

— Kimler?...
— Kraliçeler... Üstü açık arabalarda bir geçişleri vardı ki, yer yer-rinden oynadı! Allah nazardan sak-lasın, hepsi de civil civil, hepsi de birbirinden güzel maşallah.

Çevirdiğim taksi uçarcasına yol al-ırken, nereye gideceğimi soran şö-före henüz «Kraliçe» derken:

— Tamam âbi, dedi şoför, çıktım.

Çakmasıyla, bayraklarla donatıl-mış büyük bir binanın önünde dur-ması bir oldu!

— İşte burası.

Kapıda yolumu kesen adama «Kra-liçeyle görüşmek istiyorum» deme-ye niyetlenirken, daha ağızımdan «Kraliçe» sözcüğü çıkarken:

— Kaçlık olsun? dedi. Biletlerimiz üç fiyat üstündedir.

Allah Allah... Ücretle gösterilen bir kraliçeyi ilk defa görecektik.

Bileti alıp daldım içeri! Sahnede müziğe ayak uydurarak gösteri ya-pan bir sürü yarı çıplak genç kız, salonda bu gösteriyi çılgınca alkış-layan binlerce seyirci vardı. Telâşla

oradan oraya koşuşup duran bir gö-revliye:

— Kraliçeyle görüşmek istiyorum, dedim.

Sordu:

— Hangisiyle?...
Anlaşılan, kraliçe bir tane de-ğil-di. Bana verilen talimatta isim be-lirtilmediğine göre, kiminle konu-şa-cağımı kendim seçmem gerekirdi.

— Kimler var?
— Ohoo, dedi adam, kıyamet gi-bi... Zerafet kraliçesi var, letafet kraliçesi var, ziyafet kraliçesi var... Saymakla bitmez.

— Eh, dedim, oldu olacak sıra-dan başlayalım.
O önde, ben arkada, sahnenin ar-kasına gectik.

— İşte, dedi, çoğu burada...
Ünlü strip-tizcileri bile kışkandı-racak güzellikteki yarı çıplak kra-liçelerden birinin önünde reverans yapıp sordum:

— Aramızda bulunduğunuz şu an neler hissediyorsunuz?

— Kıymetli vatandaşlarımın oyları ile kraliçe seçilmenin heyecanı-mı...

Seçimle işbaşına gelen kraliçeleri da hiç duymamıştım doğrusu.

— Seçileli ne kadar oluyor?

— Onbeş dakika var, yok.

— Bilgisizliğimi bağışlayın, nere-nin kraliçesisiniz?

— Aslen Kasımpaşa'yım efendim, derken uyanır gibi oldum.

— Bizdensiniz yani?

— Elbette.

— Bizim halkımız sizi kraliçe yap-tı öyle mi?

— Tabii...

Bir süreden beri devam eden si-yasi buhranın, bir rejim değişikli-ğiyle son bulacağını seziyordum za-ten. Sessiz sadasız bir oldu bittiye getirilmişti demek! Dilimde bir tek-leme, dizlerimde bir titremedir baş-ladı!

— Peki, kraliçe olmaya hangi ne-denler zorladı sizi?

— İnanın böyle bir şey aklımın köşesinden geçmiyordu. Bizim bi-tişikteki çamaşırcı Ayşe teyzenin kızı gazetelerde okumuş, hemen sıcağı sıcağına bana koşmuş. İle «Gir de gir» diye tutturdu. Diğer ahabların ısrarlarıyla da karşılaşınca, kıramadım.

— İyi etmişsiniz. Vatan, millet için hayırlı olsun. Siyasal görüşleri-niz?...

— Hiçbir partiyi tutmam.

— Biraz kendinizden bahseder mi-siniz?

— Boyum 1,67... Kilom 57, bel 52, göğüs 94, kalça 87... Orta okul mez-unuyum.

— Özel zevkleriniz?

— Sinemaya bayılırım.

— Kraliçe olduktan sonra gerçek-leştirmeyi düşündüğünüz bazı köklü reformlar var mı?

— Anlayamadım efendim?

— Yâni bundan sonra neler yap-mayı düşünüyorsunuz?

— Önce aldığım teklifleri inceleye-ceğim, şimdiden bir şey diyemem.

— Aşağı yukarı ne zaman öğrene-biliriz kararınızı?

— Sahne ile perdeden hangisini tercih ettiğimi ayrıca ilân edeceğim.

Epey şaşırarakla beraber, belli et-memeye çalışarak sordum:

— Dış ülkelerle ilişkilerimiz bakı-mından bir değişiklik düşünüyor musunuz?

— A, a! diye kırıttı kraliçe. O me-selelere benim aklım erer mi ayol? Alt tarafı bir «Tebessüm Kraliçesi» yim ben.

Bununki «Tebessüm Bakanlığı» gi-bi bir şey olmalıydı. Hemen yanın-daki kızlardan birine sordum:

— Siz?...

— Ben, leblebi çekirdek kraliçesi-yim, dedi.

— Nasıl oldunuz?

— Valla ben de anlayamadım. Şu-rada oturmuş leblebi çekirdek yiyor-dum. «Kraliçe oldum» dediler, ol-dum.

— Ne yaparsınız, insanın aklına gelmeyen başına gelmesi ülkemi-zin geleneklerindendir. Ekonomik görüşlerinizi açıklar mısınız?

Kraliçe iki kırıttı, bir sırtıttı, ata-sözlerinden derlenmiş sıkı bir nu-tuk attı:

— Çok önemli bir noktaya parmak bastınız. Ekonomi şarttır tabii. Ne demiş şey? «İşten artmaz, diştan ar-tar» demiş. «Ak akçe kara gün için-dir» demiş. «Sakla samanı, gelir za-manı» demiş. Hem müsrif kullarını Allah da sevmez.

İkimiz de Türkçe konuştuğumuz halde, kraliçeyle anlaşmamız kolay olmayacaktı galiba:

— Anlatamadım her halde... İş durumundan, para durumundan bah-setmek istiyordum.

Anamlı bir göz kırptı:

— Ha, şimdi anladım. Boştayım efendim. Bu sebeple para durumum da epey bozuk. Malum, hayat çok pahalı. Bazı yardımsever dostların o sıcacık müşfik elleri de uzanma-sa...

— İkili anlaşmalar konusundaki fikirleriniz?... Devamına taraftar mısınız?

— İkili anlaşmalar çoğu zaman yararlıdır. Devamı ise fiyatta uyuş-maya bağlıdır.

— Yapmayı düşündüğünüz yeni-lıklar var mı?

— Hem de pek çok... Biliyorus-nuz devir, yenilikler devri. Kalıplaş-mış şeylere kimse metelik vermiyor artık. Halkı anlamak, halkı yakı-nan tanımak, halkın isteğini eksik-siz yapmak gerekir.

Aferin valla... Bir toplumun ba-şındakiler halka kulak verdi mi, c-nu memnun edecek çabayı gösterdi mi, sırtı yere gelmez.

— Evet, ne gibi yenilikler düşün-tüyorsunuz?

— Çalışacağım yere bağlı. Eğer gazinocularla anlaşırsam, her gece sahneye köylü kıyafetiyle çıkıp, bir yandan yanık türküler okurken bir yandan inek sağacağım.

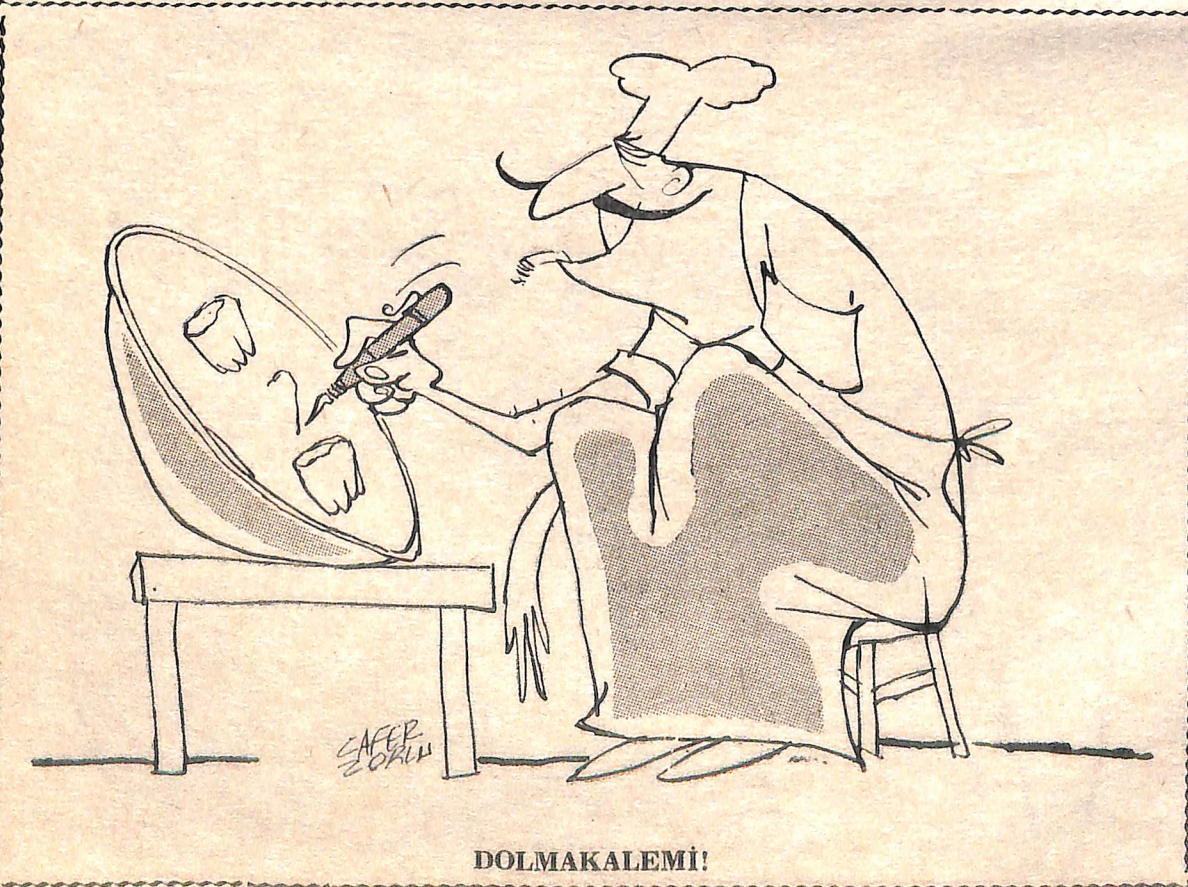
— Eh, kalkınmamız bakımından hayırlı olsun.

Kendimi güçlükle dışarı attım. E-limdeki kâğıtta «Bölgemizle ilgili e-konomik, sosyal ve siyasal görüşle-rini öğren» yazdığına göre bu, dost bir ülkenin gerçek kraliçesi olmalı-ydı.

Ülkemizde böyle bir konuk kra-li-çe bulunup bulunmadığını sordu-ğum rastgele bir karakol polisi, o-turduğu sandalyede uyuklayan bek-çiyi işaret ederek:

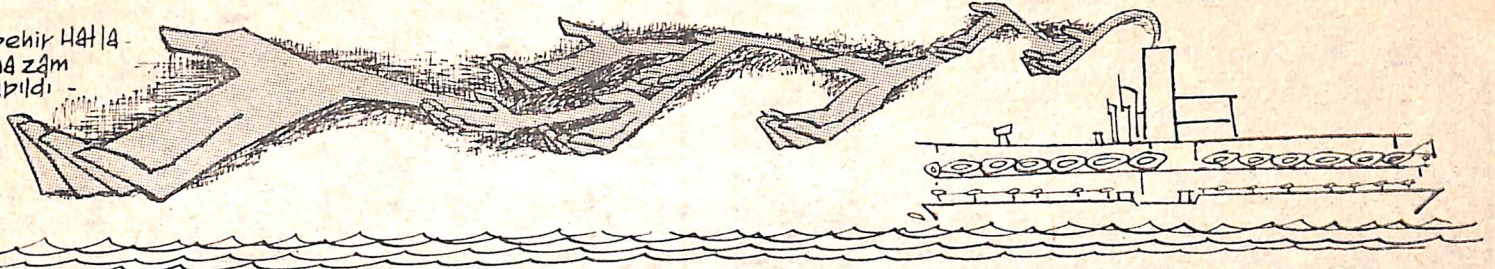
— Konuşmak istiyorsan Durmuş götürsün, dedi.

İçimde büyüyen kuşkuyla düştük yola.

DOLMAKALEMİ!

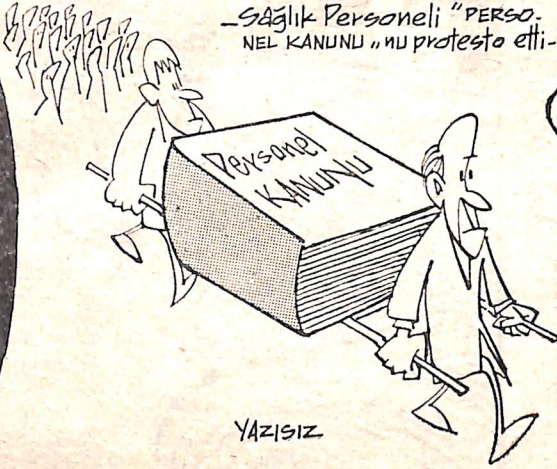
-Şehir Hatları
kına zâm
yapıldı-

YAZISIZ

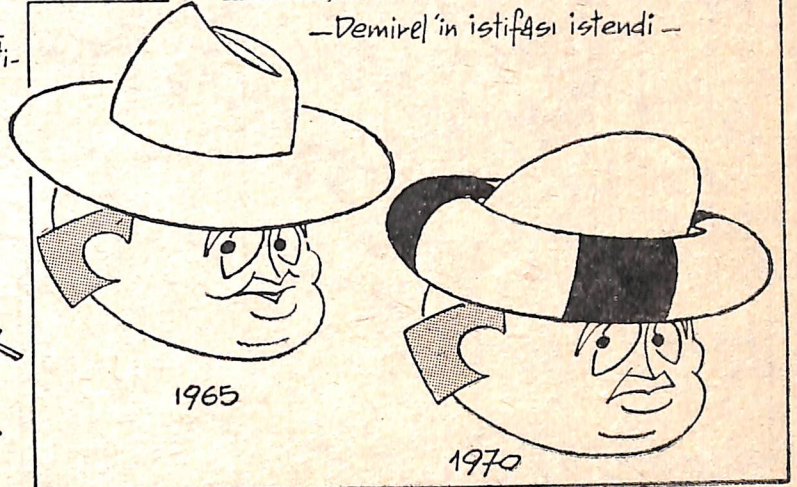

-Sağlık Personeli "PERSO-
NEL KANUNU"nu protesto etti-

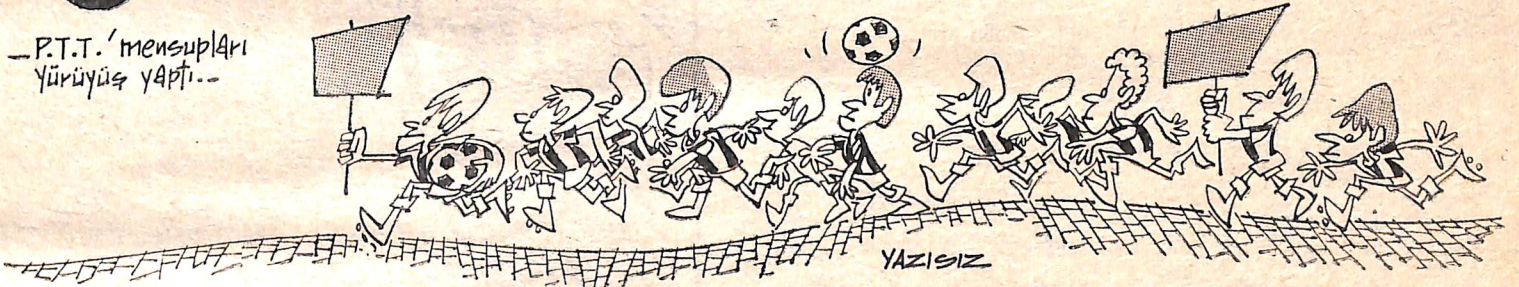

YAZISIZ

-Demirel'in istifası istendi-

-P.T.T.' mensupları
Yürüyüş yaptı-

YAZISIZ

- Gıralıçenin hasını istiyen?
- Elbette.

Yanyana, omuz omuza asker a-
dımlarıyla yürütürüz.

- Yahını, hısımsisen?

- Hayır ama görevim gereğince
bazı önemli şeyler soracağım.

Dar, bakımsız bir sokağa girdik.

- Hangisini ariysen? Şu iki nu-
maralı henede Belma oturuy. Ayrı-
nı içerken yakalayıp, ayrı gıralıçesi
yapmışlar. Aha şu üç kapı ilerisin-
de Selma oturuy. Satıcıdan kirazın
gaça olduğunu sorarken dudup, kiraz
gıralıçesi yapmışlar. Aha şu perde-
si örtülü olan evdekinin adı Sühey-
lâ'dır.

- O neci?

- Nezaket gıralıçesi...

- Şu çeşmeden gelen de benim
gızdır.

Oniki onüç yaşlarında bakımsız
bir kızcağızı gelen. Ne üstte vardı,
ne başta...

Eh, bir kaç yıl sonra o da gelişir
dememe kalmadı:

- Güldürme insanı bey, dedi. Bu
zamanda gızın olsun. Dün çeşmede
gıstırıp, onun başına da bi taç ta-
kıştırmışlar.

- O da mı kraliçe yâni?

- He ya...

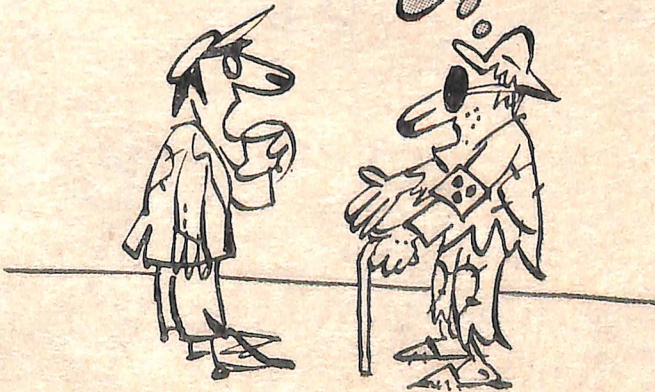
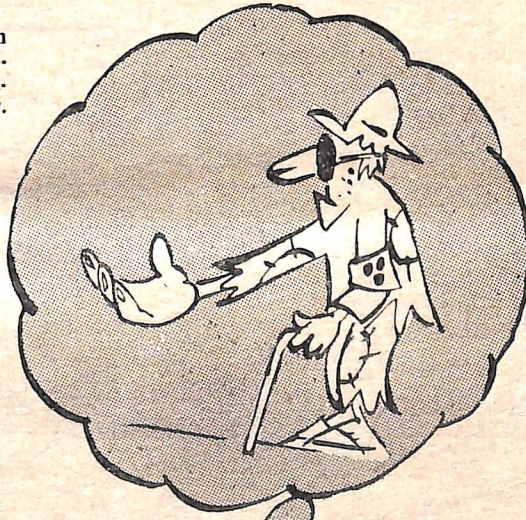
- İsmi?...

- Sefalet gıralıçesi...

Aradığımı bu sokakta da bulamı-
yacağımı anlayarak bekçiye teşek-
kür edip yanından ayrıldım, saltana-
ta son verişimizden yarım asır son-
rasının modern Türkiye'sinde adım
başı insanın karşısına çıkan kraliçe-
lerin arasından, kendime geçecek
bir yol aramaya koyuldum.

Vedat SAYGEL

Pahalılık yüzünden
bazı meslek sahip-
leri istifa edip Al-
manya'ya gidiyor.
- Gazeteler -

- Türkiye'de geçim zorlaştı... Çalışmak için Almanya'ya
gidiyorum!..

PARA

«Bana seni gerek, seni - YUNUS»

Bir düşünce aldı beni
Bana para gerek, para
Gurbetlere saldı beni
Bana para gerek, para

Ne toto'ya güvenirem
Ne mirasa sevinirem
Sesi ile avunuram
Bana para gerek, para

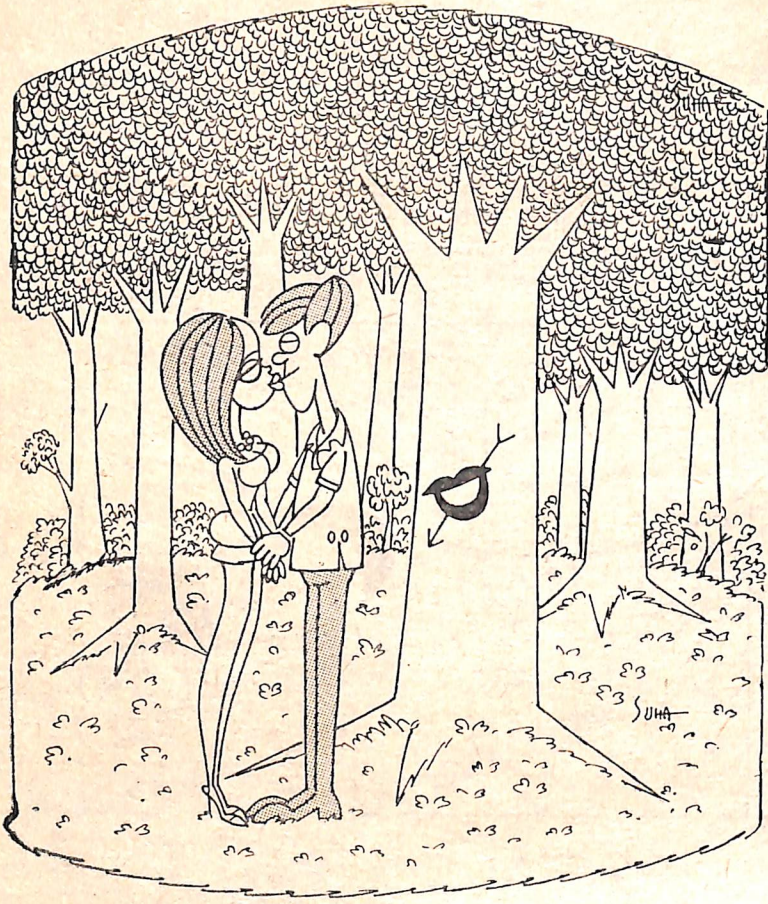
Züğürt züğürt düşünmeli
Uyuz olup kaşınmalı
Ucuz eve taşınmalı
Bana para gerek, para

Eğer beni öldüreler
«Külüm göge savuralar»
«Toprağım anda çağıra:
- Bana para gerek, para»

«Sofilere sohbet gerek»
«Ahılara ahret gerek»
«Mecnunlara Leylâ gerek»
Bana para gerek, para

Siyami'dir benim adım
«Gün geçtikçe artar od'um»
«İki cihanda maksudum»
Bana para gerek, para!..

Siyami ÖZEL

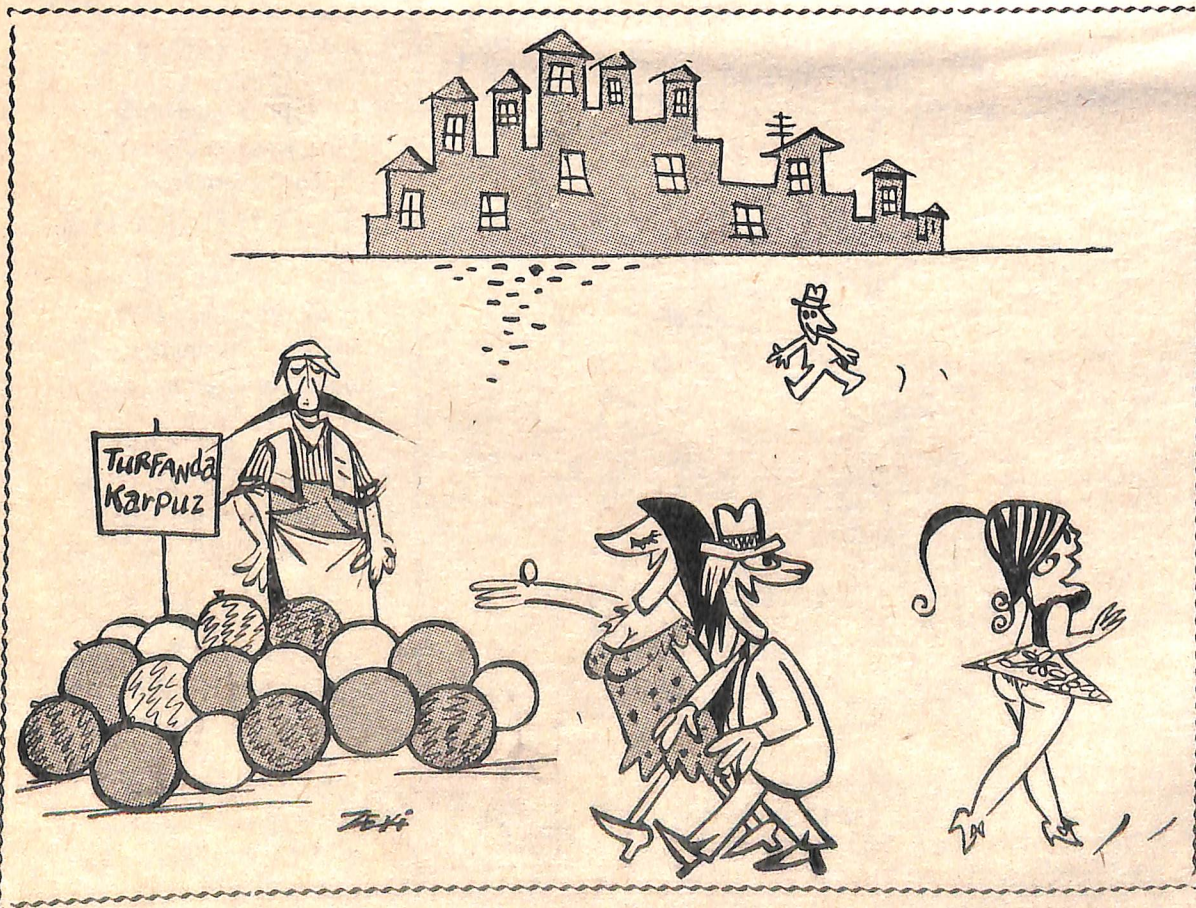
Yazısız

GÜLLER VE DİKENLER

- * Eski aşklar kurumuş odunlara benzerler. Küçük bir kıvılcım ateş almasına yeter.
- * Bir aşk gizliliğini kaybedince, bütün cazibesini de birlikte kaybeder.
- * Hissiz bir kadın görürseniz mutlaka seveceği erkeğe rastlamıştır.
- * Herkes mutluluktan bahseder ama, onun ne olduğunu hiçbiri bilmez.
- * Akılsızın dili kalbidir. Akıllının kalbi dildir.
- * Aptallık ile zekâ her zaman ve her yerde görülmekte ise de, ikisinin bir arada görüldüğü asla vârit değildir. Çünkü aptallık kendini göstermek için önde gider. Zekâ ise, aptallığın aptallıklarını seyretmek için geride kalır.
- * Dünyada bir avunma vardır: Boş durmamak.

— Oooo!.. Bak, bak.. Ayten

— Bak kocacığım, turfanda karpuz çıkmış!..
— Bakıyorum karıcığım, bakıyorum!..

GÜZE

Biraz daha yanyana kalıp da sohb
Tekrar tekrar el sıkıp, «Yarın, mu

Giyinse
Dikenind

Bisküvi gibi gevrek, başak gibi al
Keten gibi tenine, ince nakış işlese

Güzellik
Nasıl ya

Yaş, hiç önemli değil, rengine hiç
Göğsüyle sağırsına şayet yoksa di

Tuhaf ür
Heyecan

Rüzgârı baş döndürür, dönmemek
Kalbin kesin emri var: ardından g

ÇİRKİN

Koyu bir gözlük takıp, «Hiç görme
Lâfı kısa kesip de, nasıl bir vedâ

«Yaklaş
Bu damg

Ağlamak tek kozudur, suratımız kı
Diş etini sergiler, azıcık tebessüm

Soyunsa,
Sonra iç

At, at oluncaya dek, sahibi olurmu
Gerçek mi?.. Çirkinlerin sahibine

Üstümüz
Bacağı

Kulakları kırıste, atılacak söz bekl
Bir aşk ilâm sanır, ardından az yi

— Şeffaf mayolar bu sene moda. —

— Nasıl, yeni mayomu beğendin mi?..
— Görmedim!.. Hani nerede?..

GÜLLER VE DİKENLER

- * Kadınların en büyük hatası, erkeklere benzemek istemeleridir.
- * Bütün bildiklerini karısına söyleyebilecek bir erkek, pek az bir şey biliyor demektir.
- * Erkek az, fakat sık sık sever, kadın ise çok, fakat nâdir olarak sever.
- * Bir kadın, iyi bir koca yaratabilmek için dâhi olmalıdır.
- * Dünyada yaş bakımından dalgın olmayan bir tek kadın yoktur. Önceleri dalgınlığa gelen kadın yaşları, zamanla tamamiyle unutulur ve bir daha ağza alınmaz. Bunlara, gün aşımına uğrayan yaşlar da diyebiliriz. Onların hesabını kimse sormaz artık!
- * Karanlıkta bütün kediler nasıl siyahsa, bütün kadınlar da sarışın olabilirler!

e sevgililerine zam yapmış!..

LEME

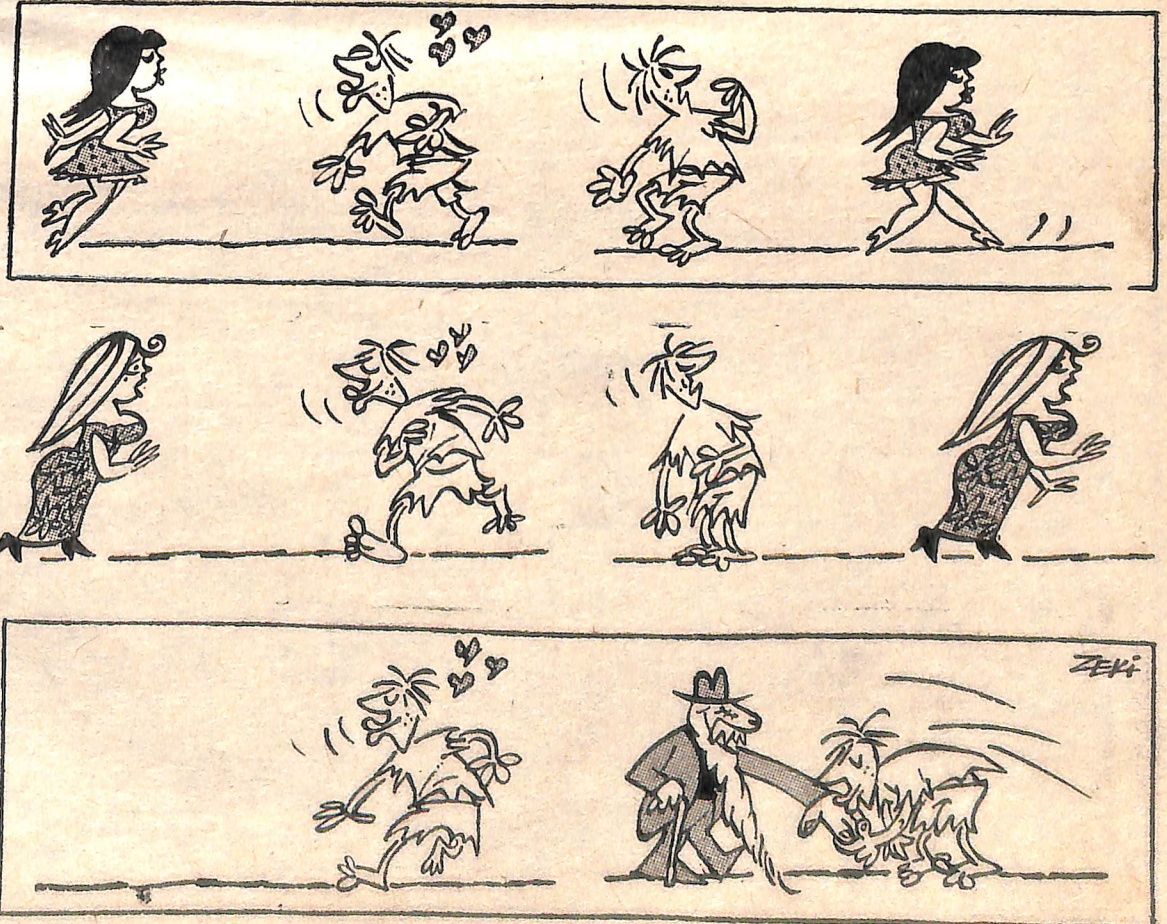
etsek,
ra!» desek.
a çiçek... Soyunsa olsa yemiş...
koparıp, hem koklasak, hem yesek.

keti: yüzünde, şark çıbanı,
mış diye yakından incelessek...
ırma,
ek...
rti verir, aniden karşılaşma,
raksa da: bir şey söyleyebilirsek...
le değil,
bilirsek...

LEME

n» farzetsek.
k?
n,» der gibi, yüzünde yara izi,
a doğuştan «İptal edilmiş» desek...
a,
k,
iyin» deriz... Glyinir, «Gitse» deriz...
dileriz: «Ah, bir daha görmesek...»
at.
sorsak...
banır, koluna girsek biraz.
atır hemen, kürdan istesek...
ek...

Fikret YILMAZ

Yazısız

EĞLENCELİK-EĞLENCELİK

SUAVİ SÜALP

Ressam deyip geçmeyelim

RESİM sanatının ve insanın çizme, boyama hissinin çok eski tarihi devirlere dayandığını Necati bile bilir... Resim yapma merakı yüzünden ressamlık denen ve pek karın doyurmayan meslek çıkmıştır... İlk ressamlar, taşlar, deriler, ağaçlar üzerine resim yapmışlar, daha sonraları boya keşfedilince ressamlık sanatı daha renkli bir hal almıştır...

Bu ansiklopedik bilgiyi iş olsun diye verdik... Aslında anlatmak istediğimiz asıl konu, ressam denen sanatçıların hayatlarına bir ışık tutmaktır.

RESSAMIN HAYATINI ÖĞRENELİM:

Ressam denen kimse, hayatını hep boya olarak gören, üstü başı boya içinde, çoğu zaman senede bir yıkanan, ekseri sakallı ve başında bere ile gezen, gıdası asgari kalori esasına göre ayarlanmış, çoğunlukla iyi aile çocuklarından çıkan bir sanatçı tipidir... Ressam, tavan arasında yaşamayı çok sever... Resminin fareyle bir ilişkisi olup olmadığını kat'i olarak bilmiyorum...

MODEL İŞİN İÇİNE GİRİNCE:

Meşhur resamlardan Halet Cemal iyi arkadaşındır... Onun Beyoğlu'nda bir tavan arasındaki atölyesinde ekseri buluşup şarap içeriz. Tabii şişeyi ben götürürüm. Bu Halet Cemal, Çengelköy'lü Cemil Paşa'nın sülalesinden gelmez... Fakat akademide okurken aşık olduğu bir model yüzünden kafayı üşütmüş ve taşı tarağı topladığı gibi kendini Beyoğlu'ndaki bu tavan arasına atmıştır... Şimdi kendisinin ağzından hayatını dinleyelim:

«Ben aslında renk dünyasına girdiğimden beri bu odadan senede ya yirmi, ya da yirmibeş kere çıkmışım... O da boya almak için... Her şeyim tualim, paletim ve boyalarımıdır... Neden bu tavan arasında yaşadığımı soruyorsun?... Aslında sen bu işi kötüye yoruyorsun... Sebep ne?... Bilmeseydin sormazdın... Onu seviyordum... Nüket'i... Model Nüket'i... Aslında o bir barda çalışan ve vücudunu erkeklerle para mukabilinde veren bir kadındı... Gençlik aşkımla böyle bir kadınla başlamasını ailem doğru bulmadı ve o zamanlar babam beni reddetti... Moruk, bir sanatçı-

nın bunalımlarını anlayacak halde değildi ki... Altına sürgü sürülen bu adam, benim Nüket'e olan aşkımla bir cinsi eğilimden geldiğini sandı... Halbuki Nüket'te her ne sebeptense Jakond'un masumiyeti vardı... Bir gün Nüket'i, çalıştığı barın fedailerinden Mantar Mahmut'un vurduğunu öğrendim... Akademiden fırladım ve balıklama kendimi denize attım... Maksadım o sıralarda Dolmabahçe önlerinden geçmekte olan Yavuz'la yarış etmekte... Gözlerimi Mazhar Osman beyin yanında açtım... Kafayı üşüttüğümü söylediler... Ben tam beş sene duvarlara Nüket'in resmini yaptım... Ben çizdikçe güllâbiciler siliyordu... Sonunda güllâbicilerden birinin her yerini ısırdım ve iyileştigimi sanan doktorlar beni salıverdi... O günden beri bu tavan arasındayım... Her halde sen de farkındasın...»

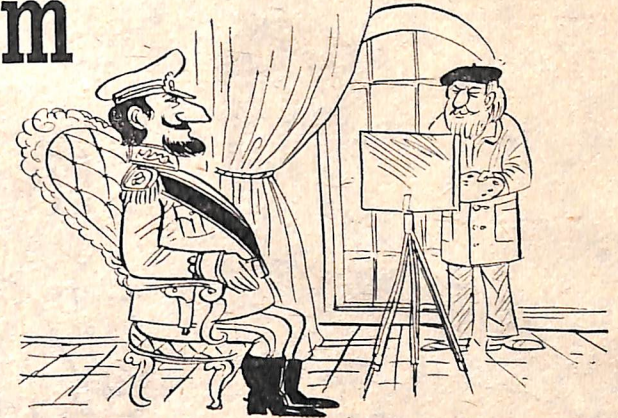
BİR DE PORTRECİLERDEN BİRİNİ TANIYALIM:

Ressamlıkta Halet Cemal gibi kafayı üşütmüş hayati kayanların yanında, bu işten iyice yolunu bulanlara da rastlanır... Bunlardan biri de saraylar ve portreler ressamı Orhan Palet'tir... Orhan Palet zeki, cın gibi bir herif olduğundan ressamlık kabiliyetini bu yola dökmüş ve tanınmış kimselerin portrelerini yaparak iyi para tutmuştur... Boğaz'da bir yalı, bir metresi, bir karısı vardır... Orhan Palet, yavaş yavaş

isim yaptıktan sonra hükümet kanalıyla bir adamını bularak Paris'e gitmiş ve orada da portre çalışmalarını hızlandırmıştır. Bir işi alır ve üç ay kadar o işin üstünde çalışır... Önce resmini yapacağı önemli şahsı genesiy-le tavlalar... Bir saatten fazla çalışmaz. Saatini çok iyi ayarlayarak öğle yemeklerini orada çıkarır... Tanınmış büyük ressamla- rı kopya edip iyi paralarla bunları satar... Yazın Nis'te tuttuğu bir pansiyon odasında her türlü milletten kadınlarla resim çalışmaları yapar... Türk- çeyi Fransızca gibi konuşur... Aslında çok dümen- ci bir adam olan Orhan Palet kendini iyi yuttur- masını bilmiştir... Halen Tomboku Başbakanının portresini yapmaktadır...

MANZARA RESSAMLARI DA ÖNEMLİDİR:

Manzara ressamları, yâni peyzajcılar, ekseri ellisine gelmiş ve tekaüt kimselerdir. Bunların en önemlisi Hikmet Hoca'dır. Halen seksen yaşında olan Hikmet Hoca, Boğaziçi, Salacak, Adalar ve Yalova seferleri yapmaktadır... Senede üç kere sergi açan Hikmet Hoca'nın resimleri eski tip resim severler tarafından kapışılmaktadır. Hikmet Hoca sabahın ilk ışıklarında çalışmayı çok sever. İlk vapurla Üsküdar'a geçen Hikmet Hoca, takımların çalıştığı yerde bırakıp, er- tesi günü alır... Çalışırken gözlerini kısıarak çalışır... Etrafına doluşan çocukla- rın, boyalarını karıştırma-

larına kızmaz... Her çocuk ona dede der... Çok tatlı adamdır. Onlara şeker filân getirir... Tipi çok azalmış ressamlardan olan Hikmet Hoca, peyzaj ressamlığının bir sembolü haline gelmiştir...

KADIN RESSAMLARI:

Bu, işi daha ziyade çıplak kadınlar üzerinde devam ettiren kadın ressam- ları, ekseri bekâr ve kadı- na meraklı tip sanatçılardır... Bunlardan Kambur Behçet'i anlatmadan geçemiyecğim...

Kambur Behçet aşağılık duygusunda bir adam olduğundan ressamlığı seçerek kadınları soyup onlarla alay etmek gibi man- yakça bir davranışın kur- banı olmuştur... Fakat ne- dense kadınlar, Behçet'in kendilerinin çıplak resmi- ni yapmasına aldırılmazlar. Hatta içlerinde Behçet'i yakışıklı bulanlar da var- dır. Behçet atölyesine al- dığı bir kadının soyunma- sını, tuvalin arasında del- diği bir delikten seyredir. Atölyesinde çeşitli dikiz delikleri açan bu manyak ressam, resim yaparken kendi kendine konuşur.

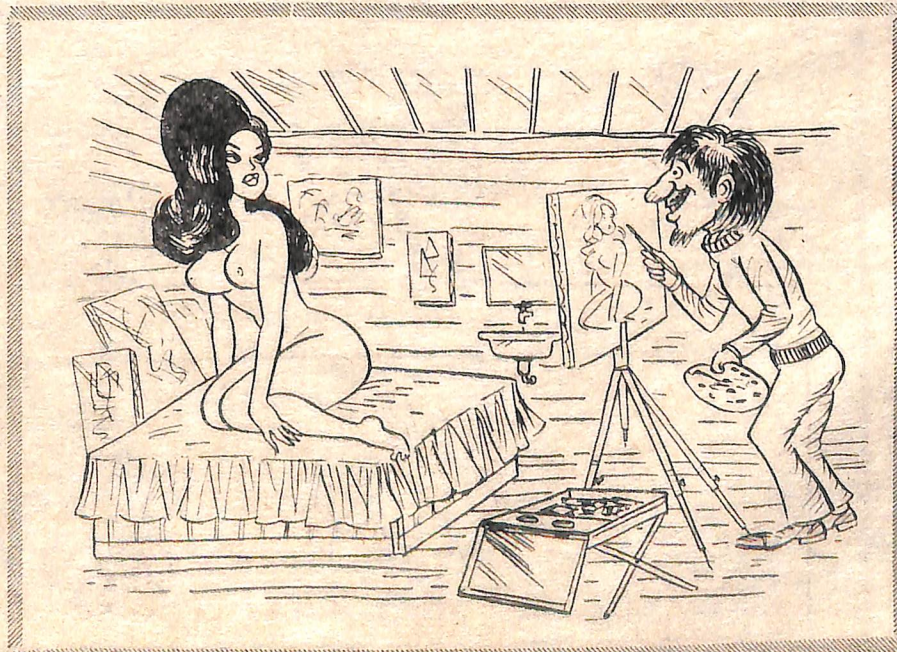
Fakat nedense çok harika kadın ressamıdır... Yaptığı resimlerdeki kadınlar canlı gibidir... Bunları sat- maz... Neyle geçindiği bir türlü belli olmamıştır... Hiç kimseyi atölyesine sokmaz. Kadınlar hariç tabii... Bir ara Behçet'ten şüphelenen polis, atölyesi- ni basmış, fakat hiçbir şüpheli şey görmemiştir... Behçet halen dedikodulara göre, sosyetenin çok tanın- mış bir dulunun çıplak resmini yapmaktadır...

KALABALIK RESİMLER ÜZERİNE ÇALIŞANLAR:

Bunlara hâdisse ressam- ları denir. Çok sabırlı kimselerdir. Bilhassa kala- balık harb resimleri, de- niz, kara, hava muharebe- leir tabloları yaparlar. Bü- yük çalışırlar... Onun için çalıştıkları yer de geniş- tir. Çok boya harcarlar. Bunlardan en mühimleri muharebe ressamı Bahri beydir... Yaptığı tablolar resmi dairelerin salonları- nı süsler. Hep devlet işi alır... Bir tabloyu üç ay- dan önce bitirmez. İri ya- rı bir adamdır... Sinirli- dir... Kızdı mı tabloyu a- damın kafasına geçirir... Boyalarını kendi yapar... Her akşam bir büyük şişe rakı içer... Tablolarını ya- parken bir taraftan pikaba o tabloya uyacak müzik koyar... İş sırasında kendi- sine bir şey sorana hiç cevap vermez... İkinci su- alde adamın beline hatırı sayılır tekme atar... Bo- ğaziçi'nde babadan kalma eski bir yalının salonunda çalışmaktadır... Evine kim- se giremez. Çünkü bahçe- de iki tane Buldok köpeği vardır... Bir oturusta bir kuzuyu yer...

GÖRÜYORSUNUZ KI...

Ressam olmak için insa- nın ya çok iri, ya manyak, ya çok açığız, ya da aşırı kadına düşkün olması lazımmış... Bu hasletler- den biri sizde varsa res- sam olabilirsiniz. Çünkü malzeme her kırtasiyecide satılmaktadır. Tabii bu a- rada birazcık da istidadi- nız olmasını rica ede- ğiz...

PAZARTESİ

Ne yapsın kocaoğlan?

Dolmabahçe'deki tıkanıklığı gören bir ayı, görevlisini bekleyen kulübe ye girerek tam yarım saat trafiği idare etmiş.

İşin garibi kimsecikler de yadır-gamamış görevlinin cins değişikliği-ni. Ne yayalar başına iştüşmüş, ne şoförler durup seyretmiş. Kocaoğla-nın «Geç» dedikleri geçmiş, «Dur» dedikleri durmuş, saatlerce süren tıkanıklık bir kaç dakika içinde yok olmuş.

Doğrusunu isterseniz haberi okur-ken güldük ama, olayı biz de yadır-gamadık. Üstelik tarafların göster-dikleri olgunluğa hayran da kaldık. Zira son yıllarda ayılarla öylesine içli dışlı olduk ki, ne biz onlara ya-bancı gözüyle bakıyoruz, ne onlar bize...

Aramızda yaşıyorlar, caddelerimiz-de dolaşıyorlar, sıkıldık mı eğlendir-meye koşuyorlar. Gerdan kırıp gö-bek atarak, ayılma bayılma taklitle-ri yaparak neşe katıyorlar neşemize. Şükranlarını belirtmek için ola-cak, yarım saatçiklerini de ayırır-mışlar trafik hizmetimize.

SALI

Aman devam

Personel Kanunu Tasarısına göre işçi statüsüne sokulmak istenen «D» cetveline dahil 200.000 memur ayak-lanmış.

Bu günleri gösterdiği için Tanrı-ya ne kadar şükretsek azdır. Ve bu mucizeyi yaratanları millet bağrına basmalıdır.

Bir tasarı ki, sihirbaz değneğin-den güçlü, en mükemmel ilaçtan et-kili.

Bir parlak buluş ki, bulucusunun önünde saygıyla eğilmeli.

Dünyanın bütün doktorları bir a-raya gelseydi, onun tek başına yap-tığını yapamazdı. Hangi uzmanımı-zın fikri ise, Ankara'da bir tasarı hazırlandı, polisinden hastabakıcısı-na; doktorundan şoförüne; işçisin-den çiftçisine; memurundan hade-mesine bütün millet ayaklandı!

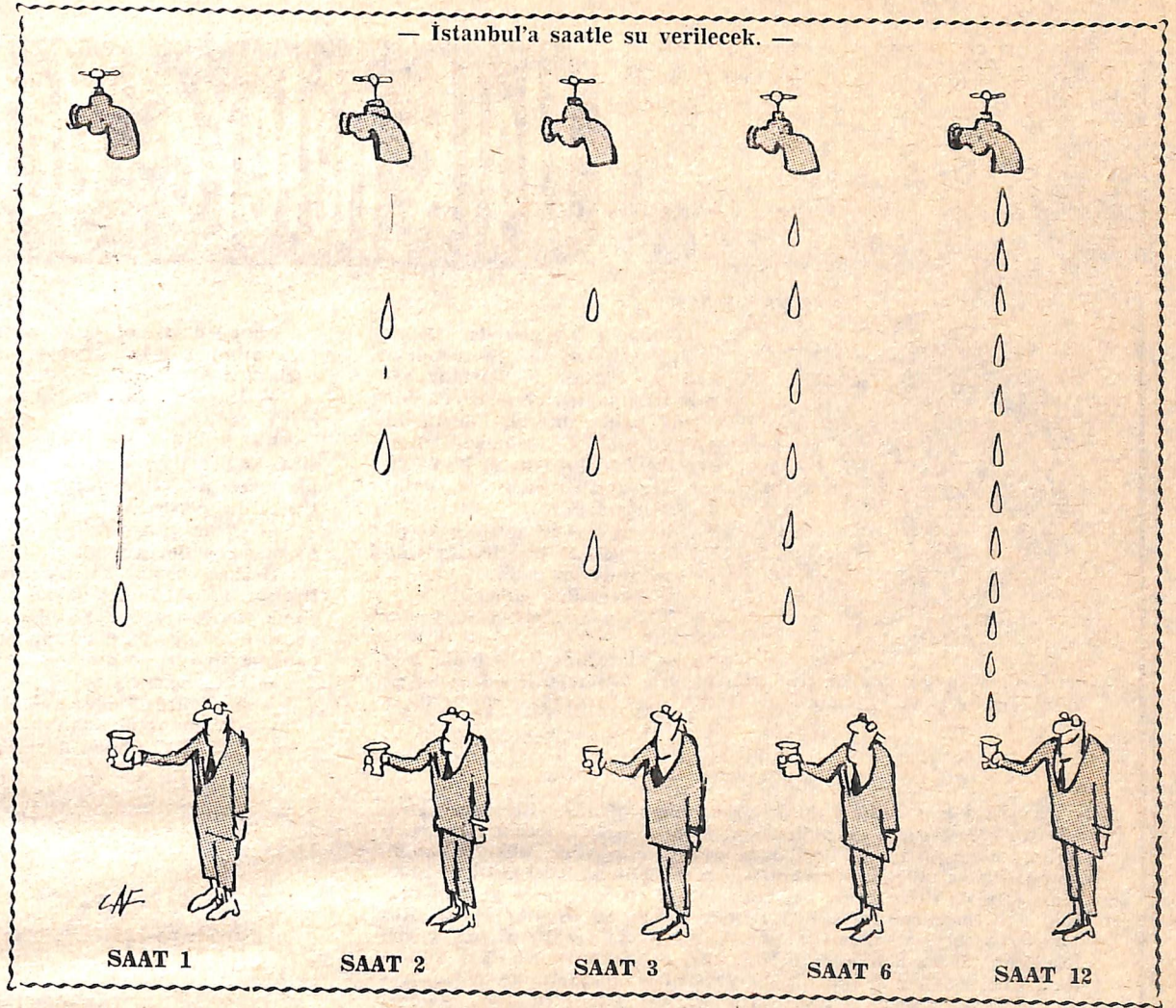
Aman bırakmayalım peşini. Hazır kolayını bulduk, ilmini kavradık, se-ri imalâta geçelim. Ayaklananları kollandırmak için bir tasarı; kolla-nanları kafalandıracak, düşündüre-cek, çalıştıracak birer tasarı daha, gerçekleştire gider özlediğimiz kalkın-ma!

CARŞAMBA

Testiye kıran da...

Öyle bir çağda yarıyoruz ki, kav-ramlar anlamlarını yitirmiş, yasalar kuralları göstermelik olmuş, suçlu suçsuz, haklı haksız birbirine ka-rışmış. Dünyanın her yerinde bu böyle.

— İstanbul'a saatle su verilecek. —

Bakıyorsunuz, bir gazete haberi: «Dünya Kupası maçlarında falan futbolcuyu MAFIA koruyacak.»

Şaşıp kalıyorsunuz. Bir gangster şebekesi, polise güveni olmadığını rahatça ilan edip, onun görevini devralıyor!

Bakıyorsunuz, mahkemede suçunu inkâr ederek tutuklanmaktan kurtu-lan bir soyguncu, bir dolandırıcı, dava konusu olan soygunu nasıl yap-tığını gazetelerde tefrika ediyor. Ve ardından şöhret olup çıkıyor!

Bakıyorsunuz, diplomat kaçıran bir çete, hükûmetiyle pazarlığa otu-ruyor.

Saymakla bitmez. Uygunsuz vazi-yette yakalanan kadının cezalandı-rılacağını umarken, bakıyorsunuz yıldız oluyor. Birtakım yolsuzlukla-ra adı karışan adamın tutuklanması-nı beklerken, bakıyorsunuz saygı de-ğer bir beyefendi oluyor. Hileli mal satarken yakalanan «Büyük iş ada-mı» oluyor.

Neredeyse eşkiya, poliste silâh a-raması yapacak; sanık, yargıcı sor-guya çekecek.

«Bütün bunları söylemeye sizi ne zorladı?» diyeceksiniz belki.

Hiç. Bizde, hapiste olması gere-kirken, sahil yolunda trafik kazası-na uğrayan ve bu nedenle basına verdiği demeçte «Maharetli parmak-ları» sakatlandığı gerekçesiyle ya-rım milyon tazminat istediğini açık-layan bir zamanların silâhlı banka soyguncusu Necdet Elmas'la; düsta, vergi dairesine kızıp uçak kaçırar-ak, Maliyeden tazminat isteyen A-rizona'lı şoförün macerasını okuduk da...

Günümüzün anlayışına uyarak, «A-damlar haklı» deriz. Çünkü, testiye kıranla suyu getirenin bir tutuldu-ğu devirdeyiz.

PERŞEMBE

Çıkan mı deli, çıkarın mı?

Yükseklere çıkmak isteyen bir a-kıl hastası, uçaktan binbir güçlük-ke indirilebilmiş.

Yeşilköy'de geçiyor olay.

Ne denir? Zamanımızda delileri yükseltmek, uçaktan indirmekten kolay.

Hani şu çabucak başı göğe eren-lerle, «İnmem» diye direnenler de olmasa, kim akıllı, kim deli hiç an-layamayacağız galiba.

CUMA

Kendisi fıkra

Evinin soyulduğunu bildirmek için karakola giden adam, hırsız çıkmış! Nasıl olduğunu siz de pek anlaya-madınız değil mi?

Oysa anlaşılmayacak bir şey yok. Karakola giden adam henüz «Hır-sız» derken çekmişler nezarete, «Şimdi nereleri soyduğunu bir bir anlat bakalım» diye basmışlar sopa-yı, atmışlar dayığı; adamcağız yük-lenivermiş faili meçhul on onbeş c-layı!

Sonra mı?

Haa... Gerçek çabuk anlaşılmış ta-bii. Bu kez de özür dilemişler, yara-larını sarmışlar, çay kahve ısmar-lamışlar, «Kusura bakma. Eğer böy-le yapmasak hırsızları nasıl meyda-na çıkarırız?» diye uğurlamışlar.

İlahi vatandaş, sen yine bir ye de bin şükret e mi? İyi ki «Hırsız ne-den kaçırıldı?» diye hastanelik et-mediler seni!

CUMARTESİ

Bizimki daha başka

Gazetelerin iç sayfalarında koca koca fotoğraflarla süslenmiş haber-ler: «Çingene modası Avrupa'dan sonra Türkiye'ye de sıçradı.»

A-a!... Böyle başlık atılır mı a-yol? Ele güne karşı ayıp!

Hem böyle bir benzetme yapma-ya dilleriniz nasıl varıyor?

Gerçi üstümüzde yok, başımızda yok. Kesemizde yok, komşumuzda yok. Ama bizimki daha başka. Çin-gene dediğin fal bakar, göplük ka-rıştırır, ayı oynatır, göç eder.

Gelin şuna «Çılgınlık modası» di-yelim bütün gün sokaklara dökül-memize bir isim takmak gerekiyor-sa eğer.

PAZAR

Rapor

«Bir ölü, bir yaralı.»

Beyoğlu'nda balkon çöktü.

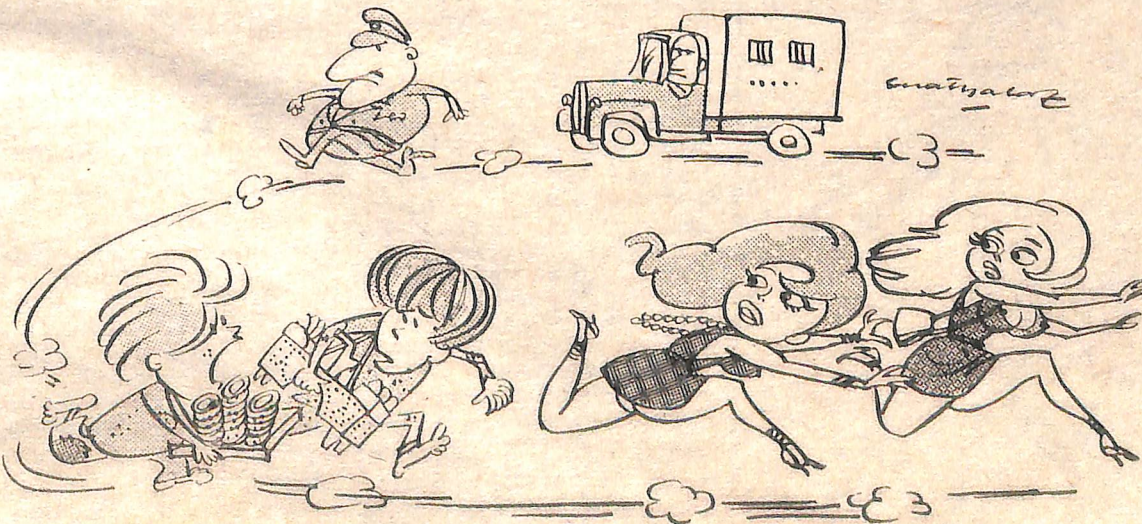
«Bir ağır, bir hafif yaralı...»

Kız yüzünden kavga çıktı.

«Bir ölü, bir ağır yaralı.»

Her nasılsa o gün Üniversite açık-tı!

Vedat SAYGEL

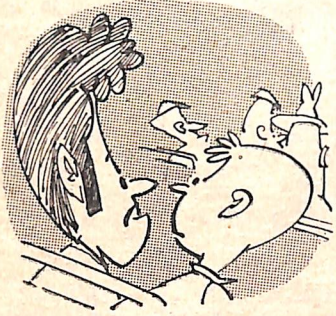

— Haydi bizi kovalıyorlar «esnafız» diye... Peki, bu kadınlardan ne istiyorlar?..

Halk nelere gülüyor?

TANIMIŞ

oralarında tüyleri oluyor da... (Favoriler). Gazetelerde çıkan kavga resimlerinde çok gördüm.

Rauf TEKTAŞ

— Köprübaşı/Eskişehir —

KES KÖ SE?..

Turistin biri, helvacı dükkânının önüne gelmiş, vitrindeki helvaları görünce onların ne olduklarını merak etmişti. Kendi memleketlerinde olmayan bu nesneyi daha yakından görmek, dükkân sahibine onların ne olduklarını sormak için dükkândan içeri girdi ve Fransızca «Bu ne demektir?» anlamına gelen «Kes kö se?» yi yapışturarak, eliyle helvaları işaret etti. Dükkân sahibi bu «Kes kö se» yi «Kes bir parça» olarak anlamıştı... Kesip bir parça verdi turiste. Turist teşekkür ederek aldı, yedi helvayı. Ağzını şapırdatarak «Kes kö se» dedi yine. Dükkân sahibi bir daha kesip verdi, turist bir daha «Kes kö se» dedi... Derken bizimkinin tepesi attı: «Ee... Yeter be! Kaçmıca defa kesip vereceğim yahu! Elimizi verdik diye kolumuzu mu kapacaksınız yoksa! Böyle tek taraflı kesmek olur durur mu? Sen bunu nalıncı keseri mi, yoksa dış yardım mı sandın, ha? Hadi, çek arabanı!» diyerek turisti dükkânından kovdu.

Erhan TIĞLI

— Nazilli —

Yazısız

ÖLEK Mİ?

Ahmet dayı, komşu köye misafir gitmişti. Köy odasında otururlarken biri:

— Haydin sıra türküsü söyleyeyek, dedi.

Kabul ettiler. Bir süre sonra sıra Ahmet dayıya geldi. Derin bir nefes aldı, elini kulağına götürdü, tiz perdeden:

— «Çıha çıha çıhdık daşın başınaaa...» deyip kesti.

Herkes susmuş, misafiri dinliyordu. Fakat Ahmet dayıda ses soluk yok. On saniye, yirmi saniye, türkünün gerisi gelmiyor. Dayanamayan biri sordu:

— Eee, sonra?..

— Ne sonrası? dedi Ahmet dayı.

— «Daşın başına» çıhtın galdın. Biraz debelen hele.

— Yaa, dedi Ahmet dayı, debelenek de, daştan düşek ölek mi!

Fırat KIZILTUĞ

— Gayrettepe/İstanbul —

MINİ ETEK

Günlerden bir gün, Ankara'ya çekilen ısrarlı telgrafların zoruyla ünlü politikacılardan biri köye gelir. Millette bir sevinç, bir telaş, köy odasına buyur ederler. Bir süre dinlenilir, ikramda bulunulur, dereden tepeden konuşulur, sonra konuğa köyü göstermek için topluca köy odasından çıkılır. Camiydi, kahveydi derken alt tarafı kerpiç, üst tarafı tuğla, iki katlı bir yapının önünde durur politikacı. Durur ya, bu inşa tarzına bir türlü akıl erdiremez.

— Yahu, der çevresindekiler, bu yapının yarıya kadarı tuğla da, yarıdan aşağısı neden kerpiç?

En yakınındaki köylü:

— Valla bey, der, yapı dediğinin nasıl olması gerektiğini biliyoruz. Biliyoruz ya, büyük şehirlerin mini etek modasına biz de böyle uyuyoruz.

Durmuş Ali SOLAK

— Ankara —

TELEFONDA

Sivas'ın aşiret köylerinde Hasan'lar «Hasso», Mehmet'ler «Memo», Ali'ler «Alo» diye çağılır.

Bunlardan gurbete çıkan Ali isimli biri Ankara'ya varır. O kapı senin, bu kapı benim dolandırken, bir odacılık elde eder. İş gücü çalıştığı binayı silip süpürmek.

Bir akşam yine odaları temizlerken telefon çalar. Ömründe

makinanın konuşanına hiç rastlamamış olan Ali ahizeyi kaldırır, kulağına götürür, içinden «Alo» diyen tatlı bir kadın sesi duyunca: «Vay gurban!» diye elini dizine vurur: «Gız Fato sen misin? Bana nerden seslenirsin?»

Osman AKANÇAY

AHMET GİBİ...

Köyümüzün güler yüzlü, şakacı bir avcı Ahmet'i vardır. Etrafındakilere türlü oyunlar oynadığı gibi, kendine yapılanlara da kızmaz. Çoğu kez cebine, yanan sigara atılmış, tepkisi gülmek olmuştur. Bu tür şakalar yüzünden cepleri delik deşiktir avcı Ahmet'in. Okur yazarlığı yoktur. Ama cahil de değildir.

Bir gün Zeliha nineye, asker oğlundan mektup gelir. Kadıncağız avcı Ahmet'e gider. Okumasını ister. Bizimkinin okur yazarlığı yoksa da aklı var. Askerin parasının bittiğini, gönderilen parayı da henüz almadığını zaten bilmektedir. Başlar kuru sıkı atmaya: «Pek kıymetli, saygı de-

ğer biricik anacığım. Evvelâ selâm eder, iki ellerinden öperim. Param bitti. Gönderdiğiniz parayı da bugüne kadar alamadım. Çok dardayım.» Ve gerisi selâm kelâm...

Aradan bir kaç gün geçtikten sonra, Zeliha nine hasret gidermek için talebelerden birine verir mektubu. Fakat okunan mektup, avcı Ahmet'in okuduğuna uymaz. İçinde ne para vardır, ne sıkıntı... Zeliha nine:

— Oğlum oğlum, der mektubu okuyan öğrenciye. Bir de talebe olacaksın, şunu avcı Ahmet gibi okusana!

M. Zeki ÖDEN

— Çiçekpınarı/Bahkesir —

Fantoma

İSTANBUL'DA =

Yazan - Çizen
SUAVİ SÜALP

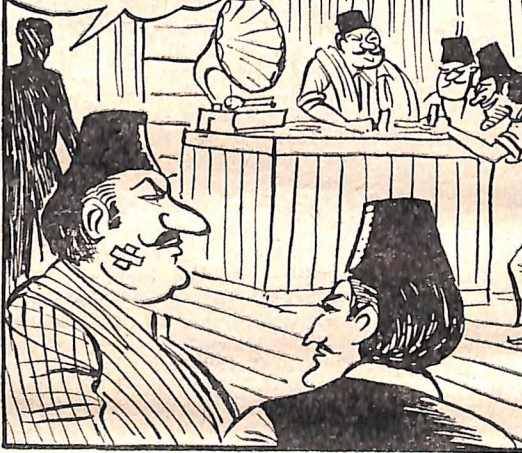
24

Durum vaziyetlerinin ne dereceye kadar ciddi olduğunu biliyorsunuz.... Fantoma kallesçe Amanvermez Kadri'yi saf harici ettikten sonra, MAVİ ELMA SİLA birlikte İstanbul'dan tüymek yollarını aramaktaydı... Bu sebebe binâen Pasabahçe'de Üzümcü Stavro'nun meyhanesine girmek üzereydi. «BU KADAR İZAHÂT KÂFİ ZANNEDERSEM..»

MİL PARDON
DEVİP İÇERİYE
GİRMEKTEN
BAŞKA YOK
ÇARE..

BURASI DA BEN
ZİYOR ÇOK APAŞ
BİR YERE..

FANTOMA ÜZÜMCÜ
STAVRO'NUN MEYHA-
NESİNE GİRDİ...
İÇERDE HEP İPTEN
KAZIKTAN KUR-
TULMA TIPLER
VARDI...

BİRDEN BİRİ ANIDEN ÇOŞ-
TU..

HEEEYT!..
DAR GELİYOR BU
DÜNYA BANA ULAAN!
VAR MI YAN BAKA-
CAK PESTİL
KÂZIMA?..

BAŞKA BİR KABADAYI
PESTİL KÂZIM'A CEVAP VERDİ

HEEEYT!..
SALONUN HAVASINI
TEBDİL ETMEYE KAL-
KAN HERGELE... BUR-
NIN AŞAYIŞI HACAMAT
NURİ'DEN SORULUR
EEEEYT!..

KESİN
ULAN.. EFEN-
DİĞİBİ RAKI-
MIZI İÇELİM.

STAVRO ÇIKACAK ŞAMA-
TAYI YATISTIRMAK İSTE-
Dİ... FAKAT..

KESİN
VİRE ŞAMA-
TAYI.. DAHA
ORTALIĞI YE-
NİTOPLA-
DIM..

ORTALIK VAR
ÇOK KARIŞMAK..
BEN YAPMAK İS-
TER ÜZÜMCÜ
STAVRO'YU KUR-
TARMAK..

SENİ
BÖBRE-
ĞİNDEN
YEDİM
KÂZIM.

BANA DA
SENİN
İŞKENBEN
LÂZIM.

PESTİL KÂZIM'LA HACAMAT NURİ'NİN TARİHİ
ÇARPIŞMASI, BÖL KANLI ŞEKİLDE DEVAM
EDERKEN... «Rebiü'l-evvel - 1302..»

BEN JE VİEN
YAPABİLSE ŞU TEZ
GÂHIN ARKASINA..
OH.. MON DIEU!..

Haftaya
Heryerde
Kan var!..

VB

Başarınız ve istikbaliniz
tutumlu ve isabetli kararınıza bağlıdır.

Türkiye Vakıflar Bankasında
açtıracağınız her hesap
buyolda sizin için
en büyük şanstır,

Türkiye Vakıflar Bankası

(Basın : 60176 - A - 20266 — 98)

A K B A B A

* Haftalık Siyasal Mizah Mecmuası *

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

IDARE YERİ :

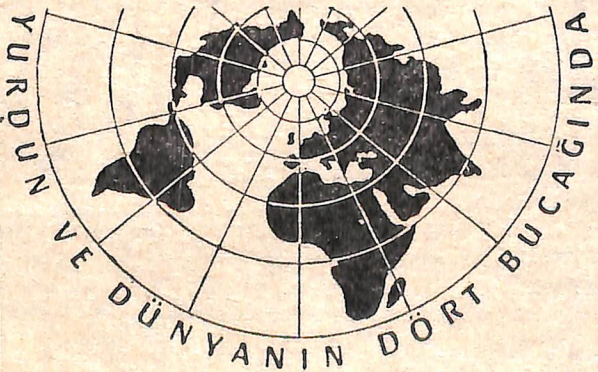
Divanyolu Klodfarer Caddesi,

No. 8-10, Daire: 3. İstanbul

Telefon : 22 18 11

Fiatı : 100 kuruştur.

REKLÂMLARINIZ İÇİN

BASIN İLÂN KURUMU

Genel Müdürlük

Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1 İstanbul

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01

Telg. Adr. : BASINKURUMU

(Basın : 60492 — 97)

Zıkkımın Kökü
MUZAFFER İZGÜ

— 26 —

- Yemeği basdırdık.
- Düşündün mü? dedim.
- He, dedi.
- Neyi?
- Buluşacağımızı.
- Lan akıllı gızın vallaha!
- Deli miyim lan?
- Unutmuş sanıyordum seni.
- Başka bişey düşünmedim ki.
- Nasıl ediciyk?
- Golay!
- Desene!
- Golay dedik.
- De desene!
- Demicem.

Muzip muzip güllüyordu:

- El ayak çekildikten sona...
- He, el ayak çekildikten sona...
- O gadar.
- Gız adamı öldürün sen vallaha!
- Gurdele duruyor ha!
- Lâfi denişdirme.
- Resim de duruyor.
- Eskimiştir...
- Kâada sardım.
- Musga?
- Musgadan gıymatlı. Gurdele de esgimesin diye heç dakmadım.
- Gene alırdım.
- Onun gibi olmaz ki. O gurdele, başka gurdele.
- Çapıt...
- He, çapıtmış...
- Raziye!
- De ciğerim?
- Demedin daha?
- Neyi?
- Neyi olacak, el ayak çekilince...

yi...
— Dedim ya!
— Sizin haymaya mı girip yatacam?

- Daha neler!...
- Ya ne ya?
- Demicem.
- Deme!
- Küstün mü?
- Sana küsmem ki heç!
- Anangil ne dedi?
- Buraya geldigime mi?
- He...
- Bişey demediler.
- Lan vallaha bi hı desen, iki taraf da hı diyecekler ya, hep sen demiyon ki... Oh, gışın yağmurlu havalarda, çinko depende dın dın öterken, ne güzel sarılıp yatması olurdu. Hele bi de çay demleyip içdin mi? Kemal lan, vallaha ben seni almazsam ölürüm lan. Öyle çok seviyorum ki seni!

Kabağın suyunu tekrar tazeledi. Geldi yanına oturdu. Etraftan bir iki delikanlı bizi gözetliyordu. Ama, bu bakışlar öyle kinli, kıskanç bakışlar değildi. Sadece:

«Bu ördek de kim?» diyorlardı. Eh, ne bilirlerdi ki ördek hem ziyarete, hem de ticarete gelmiştir buraya. Raziye:

- Eh, bışdı artık yemek, dedi.
- İçerde mi yiyeceyk?
- Yok, burda yerik! Dur babamı uyandırırım.

İçeriye geçti:

— Baba, baba! dedi.

Cumali emmi:

— Hı, dedi doğruldu. Gözü beni aradı, gözgöze geldik. Raziye bir sofraya bezi serdi ortaya. Yemeği tence-resiyle oturttu. Ağanın ekmeleklerini böldü, koydu. Yine Raziye'nin kaşığı bendeydi. Cumali emmi de kaşık kullanmadı bu kez. Zehir gibi acı

kabak çitmesini büyük bir istahla tas tas su içerek yedik...

Cumali emmi, ne baktı, ne de konuştı. Sadece, yemek yerken hazdan olacak, ya da acı biberden, tren gibi fısr fısr fişildadı. Bir de top gürlemesi gibi geçirdikten sonra:

— Elhamdüllâh! dedi. Ve tekrar girdi içeriye. Haymanın yan tarafına kıvrıldı yattı.

Güneş batmıştı, uçsuz bucaksız toprakların ardında... İşte ben buyum, der gibi, kıpkırmızı ateşten bir top olup öyle batmıştı. O kaybolup gittikten sonra sineklerini artık ortaklık. Önce ince bir taksim, ardından circuna fash... Vız dın dın daan!...

Bizden başka bir kaç kişi var haymaların önünde. Bir şeyler yıkayan bir kadın, bu yazın sıcağında soğuk almış, öksürüp duran, öksürdükçe de sigaraya sarılan yaşlı bir adam, bir de çok ilerde zayıf bir ışığın önünde kadın mı erkek mi ne olduğu belli olmayan bir insan... Yine çocuk ağlamaları, yine köpek ulumaları, yine sinekler, yine sinekler...

Raziye, tencereyi yıkamanın çabası içinde. Tencereyi yıkayıp, haymadaki yerine bırakırken:

— Babam uyumuş, dedi. E hadi, biz de uyuyak!

- Uyuyak...
- Acık konuşmayak mı?
- Gönüşuruk.

Hemen haymanın yanındaki otları yolmaya başladı. Yatağımız hazırlandı.

— Başını bu tarafa gon, gıcını bu tarafa, dedi.

- Sona?
- Sonası can sağlığı.
- Ya sen?
- Ben de senin yanında...
- İçimi bir sevinç kapladı:
- Görmezler mi?
- Kime nesi, usulüynen yattıktan sona...

Yorganımı açtım, yarısını altına aldım, yarısını üstüme.

— He sahi, dur ben sana bi dülbent verecektim, dedi.

Haymadan aldı geldi:

- Eyice sar gafana, dedi.
- Sararım maraklanma...
- Nasıl, eyi mi yerin?
- Otel gibi...
- Eh, ben de yatıym...

Haymanın içine girdi. Ulan, hani beraber yatacaktık? Seslenemedim, ayağa kalkamadım. Bir kez:

— Hişt! dedim.

— Hı, dedi.

Yine:

— Hişt! dedim.

— Hı, dedi.

Haymanın çulunun altından bir el uzandı, tuttu elimi. Öptüm bu eli. Sonra, Raziye'nin başı çıktı, öptüm bu başı. Sonra, haymanın altından kaya kaya yanıma dek geldi:

- Hıh, eyi mi? dedi.
- Çok eyi, dedim.
- Heç senden ayrı yatar mıyım ben? Sen benim için bu yazının yüziine gel, Raziye'nin ayrı yatsın senden, ganunlar yazmaz.

- Baban çakmaz mı?
- Top sıkısan duymaz, daldı ki ne daldı... Hem biliyon mu, dedim ben babama.
- Neyi, bizi mi?
- He, habarı var. Alacak beni de.

dim.

— Essah dedin mi?
— Vallaha!
— Ne dedi?
— Heç, eyi dedi. Beni everirse gendi de evlenecek.
— Evlenmek için sana giymiyor demek.
— Yoo, geçen sene aldı birini. Bir ay geçinemediler, avradı govdu.
— Niye?

— Geçinemediler.
— Senin yüzünden mi?
— Yoo, avrat delimsirekti.
— Ne bilyon?
— Bilmem mi heç, ana dedik bi ay...

— Ama ben seni hemen alamıyacam ki.
— Alsan n'olur?
— Okuyacam ya.
— Vali olacan!...
— Belki...
— Ben n'apım valiyi? Bana Kemal yeter!

— Hep böyle pambık tarlalarında ırgat, eyi mi?
— Nesi var?
— Eyi mi bu hayat?
— Ya hasdalıklı olsan, daha mı eyi?

— Hem ben daha ufağım kız... Bakma, belki anamız babamız geç vermişlerdir okula. Sen boyuma bakıp ne sanıyon beni?

— E, ben büyük müyüm ki?
— Yoo!
— Eyi ya, iki ufak. Lan gel he de bu işe!

— Bekle beni. Zor mu?
— Gaç sene?
— Bilmem ki...

— Bak, senesini bile bilmiyon işde. De bana şu gadar sene, bekle-yim.

— Fazla olursa beklemen mi?
— Beklerim... Beklerim amma, durduramaz ki elin gıranı.

— Gaçırılar mı?
— Yoo, lâf söz çıkarırlar. Babamın da gafası gızar, sona verir birine.

— Sen de giden?
— Getmeyip n'apan?
İçimden bir şey burkudur gibi oldu. Bir müddet sustuk. Beni kendine doğru çektii:

— Gızdın mı? dedi.
— Yoo, dedim.
— Niye konuşmuyon?
— Sen lâf etmiyon ki. Kemal be, ciğerimsin sen be. Bak, resmin neredi?

— Nerde?
— Sok elini!
Dipdiriydi göğüsleri...
— Buldun mu? dedi.
— He, dedim.

— Hep orda sakladım. Sarıl bana! Sıkıca sarıldık birbirimize. Yorgandan kayıp toprağın üstüne düştük. Artık sineler rahatsız etmiyordu bizi.

— Seni, diyordu Raziye, seni çok seviyorum Kemal.

— Ben de seni Raziye.
— Sen sevmiyon, az seviyon, evlenmiyon...
— Zamanı var.

(Devamı var)

**Büyük mizah ustası
MUZAFFER İZGÜ'nün
ilk kitabı**

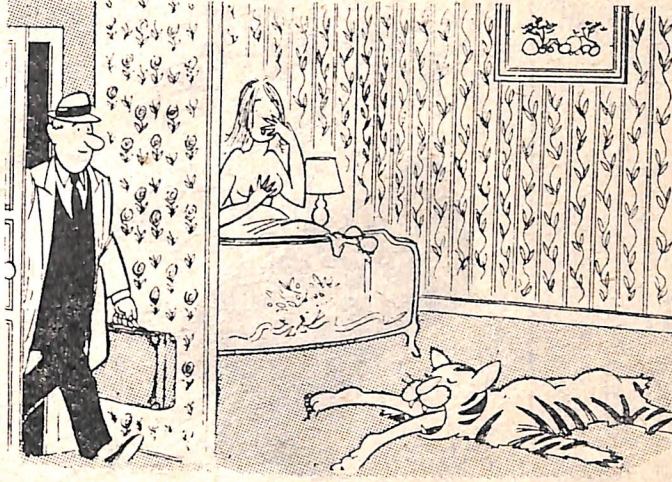
GECEKONDU

En büyük toplum yaramızı
deşen, gülerken duygulanacağımız bir eser...

Fiyatı 7,5 TL.

REMZİ KİTABEVİ

Milletler Gülüyor

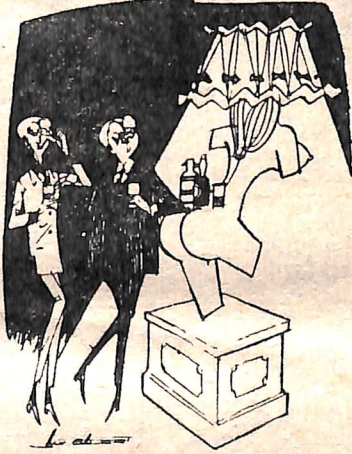

Yazısız

Tedbir

İki İskoçyalı «Glasgow» caddelerinden birinde dolaşıyorlardı. Biri nezleydi, cebinden mendilini çıkarıp burnunu silmek istedi. O an, mendille beraber cebinden bir sıra takma diş yere düştü. Arkadaşı hayretle:

— Dişlerini cebinde mi taşıyorsun? diye sordu.
— Benim değil, karımın bunlar, dedi diğeri. Öğle ve akşam yemeklerinden başka, ara saatlerde de yemek yemeğe başladı da...

— Eskicide bu eski heykeli görür görmez onu nasıl kullanabileceğim hemen aklıma geliverdi!

Acı

Diş doktoruna giden ve dişlerinden birini çektirecek olan korkak adam:

— Doktor, sizin için acısız diş çeker diyorlar, doğru mu? diye sordu.

— Her zaman değil, dedi doktor.

— Nasıl?
— Meselâ geçen hafta bir hastanın inatçı bir yirmi yaş dişini çekerken bilek kemiğini incittim.

Tehdit

Bahçesinde çalışırken, armut ağacına tırmanan bir çocuk gören köylü:

— Çabuk in oradan bakayım, diye bağırdı. Yoksa babana söyleyirim!

Çocuk başını ağacın daha yüksek dallarına doğru kaldırarak:

— Baba, dedi, biri seninle konuşmak istiyor.

Sürpriz

Son çıkan romanımı yazarına uzatan adam:

— Lütfen şunu karımın adına ithaf ederek imzalayınız, dedi.

Yazar memnun, sordu:

— Eşinize bir sürpriz mi yapmak istiyorsunuz?

— Evet, dedi adam. Doğum günü için bir vizon manto bekliyordun da...

Öfke

Kızının çıplak portresini gören baba:

— Sende hiç utanma yok mu? diye bağırdı. Bir ressamı bu poz nasıl verebilirsin?

Kız utançla cevap verdi:

— Karşıma dikilip poz falan vermiş değilim canım. Adamcağız bir kerecik soyup baktı, sonra resmi ezbere yaptı!

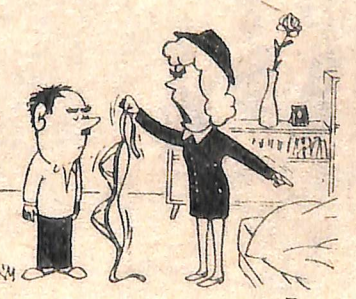
Unutkanlık

Eczaneye giren kadın:

— Asid asetylsalikilylik istiyorum, dedi.

— Anlayamadım, aspirin demek istiyorsunuz her halde.

— Evet, ta kendisi... Nedense bazı isimleri hiç aklımda tutamıyorum.

— Yine boyundan büyük işler mi çevirdin herif?..

Esef

Küçük Claudie annesine sordu:

— Ben nasıl dünyaya geldim?
— Leylek getirdi seni, dedi annesi.

— Sen nasıl dünyaya geldin?
— Beni de leylek getirmiş.

— Babam?
— Onu da leylek getirmiş.

— Ya büyük annem? Onu da mı leylek getirmiş?

— Tabii.

O zaman küçük kız esefle başını sallayarak:

— Yazık, dedi. Demek bizim ailede kimse normal bir doğumla dünyaya gelmemiş!

Beceriksiz köpek

Yerden bir sopa alıp nehre atan adam köpeğine:

— Koş getir onu, dedi.

Köpek nehre yürüdü, suya dalıp yüzeceği yerde yürüye yürüye, batmadan, sopayı aldı ve efendisine getirdi. Hayretler içinde kalan adam gözlerine inanamadığından aynı hareketi tekrarladı. Köpek yine aynı şekilde, su üzerinde yürüyerek sopayı aldı getirdi. Olayı gören biri sordu:

— Bu köpeği nereden aldınız?
— Suffren caddesinde bir dükandan.

— Bana kalırsa mösyö paramızı geri alınız. Baksanıza, bu hayvan asla yüzme öğrenemeyecek!

— Aman, iyi ki mini etek modasına uymamış!..

Rol

Küçük bir tiyatro figüranı, annesine gururla:

— Nihayet bir rol elde edebildim, dedi.

— Çok memnun oldum kızım.

— Gerçi bu önemli bir rol değil... Hizmetçi olacağım, sahnenin dışında, kapıyı vurarak baş artistiye «Mektubunuz geldi» diye bağıracam, o da bana sahneden: «Sakin içeri girme» diye cevap verecek.

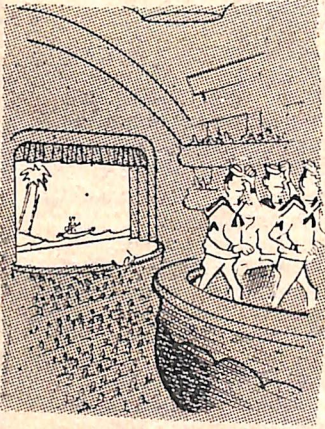
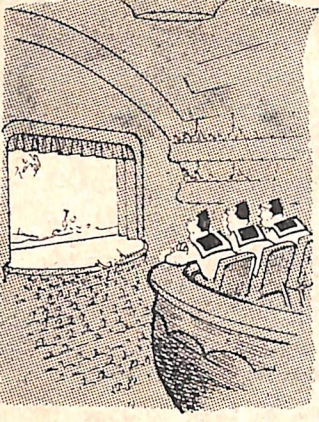
Veterinerde

Bir kırkayak, veterinerine gider:

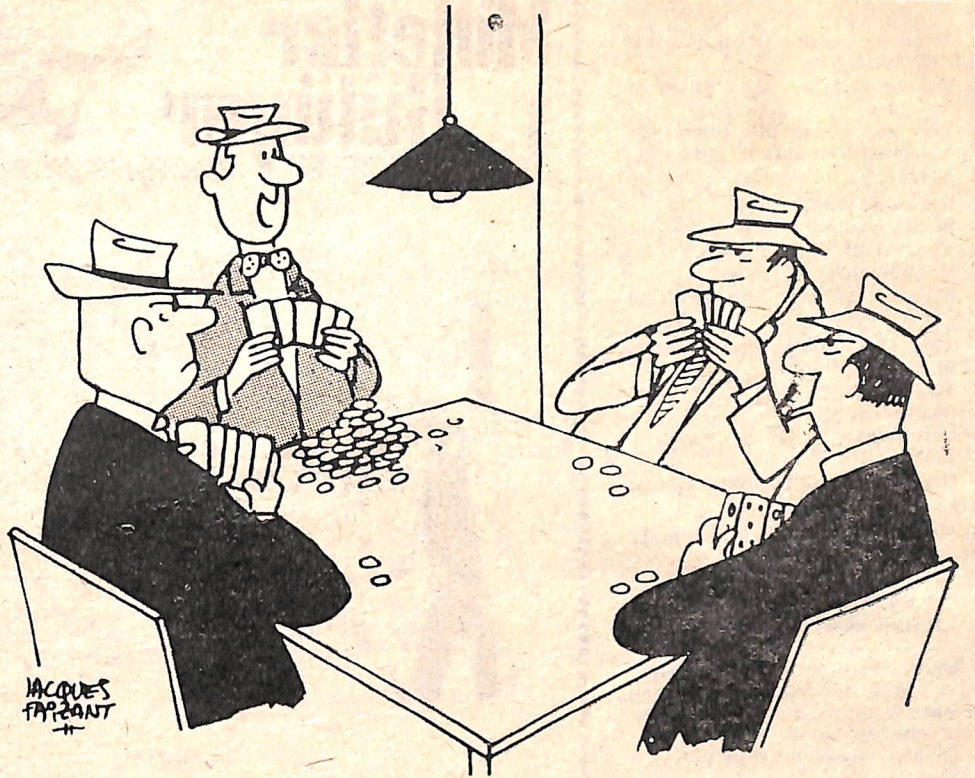
— Ayaklarımdan biri ağrıyor, dedi.

— Hangisi? diye veteriner sordu.

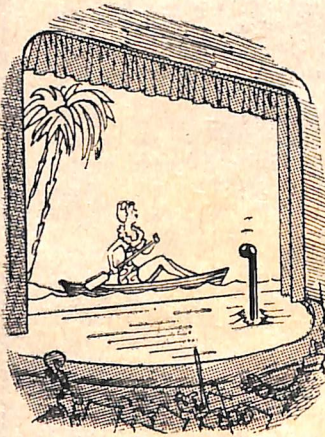
— Bunu söyleyemeyeceğim, dedi kırkayak. Çünkü sadece beşe kadar saymasını biliyorum.

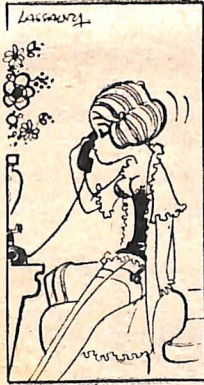
Dünya Kari Katut leri

—YAHU, BİR TÜRLÜ AKLIMDA TUTAMIYORUM... DÖRT AS İYİ MİDİR KÖTÜ MÜDÜR ?..

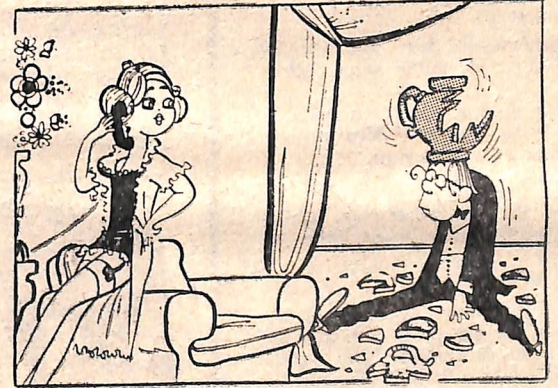
YAZISIZ

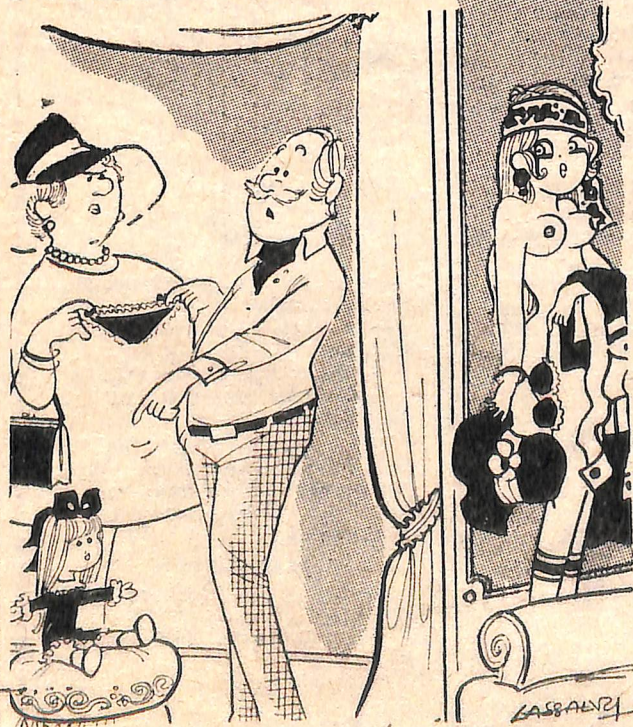
—EVET, ARKADA-
ŞIN BİZDE...

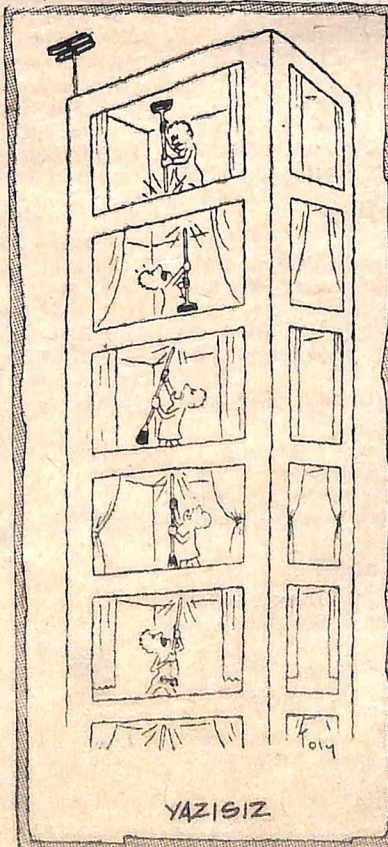
—YİNE ÇAPKINLIK
YAPMAK İSTEDİ...

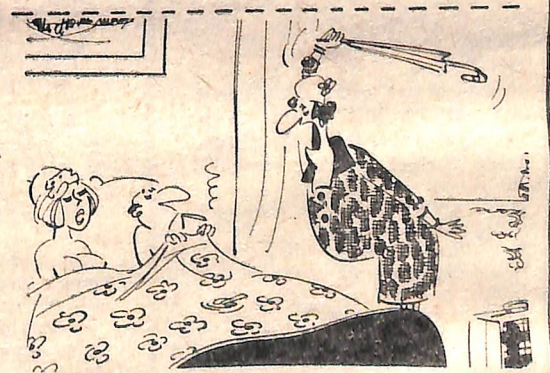
—AMA HİÇ MERAK ETME, ONU BİR HEYKEL
GİBİ HAREKETSİZ HÂLE GETİRDİM !..

—HAA .OKÜLOT MU ?.. ŞEY, ŞU BEBĞİN
CANIM !..

YAZISIZ

—NEEE, BENİM YOKLUĞUMDAN FAYDALANIP
YATAKTA SİGARA İÇERSİN HA !..

YAZISIZ

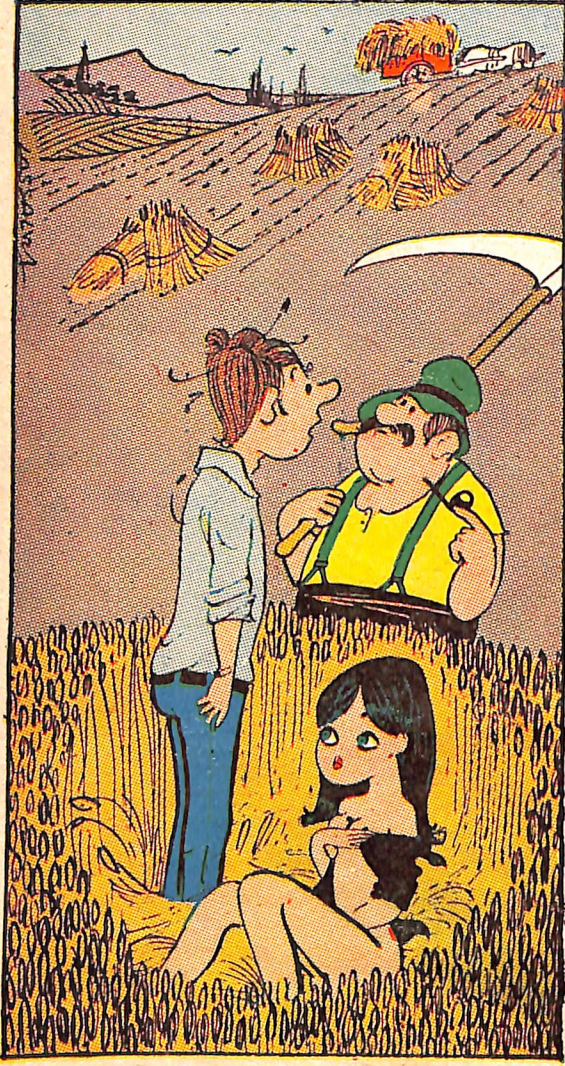
Vasitanıza ve yolunuza en uygun lâstik Fisk çeşidi arasındadır!

Fisk, piyasanın en yumuşak lâstiğidir.
Sarsıntıları önler, rahat bir yolculuk sağlar.
Fisk, piyasanın en sağlam lâstiğidir.
Terkibinde bulunan Poli-B maddesi sayesinde
çelik gibi bir sağlamlık kazanmıştır.
Fisk, piyasanın uzun yola en elverişli, ağır yüke
en dayanıklı lâstiğidir.
Fisk, piyasanın fren emniyetini en iyi sağlayan
lâstiğidir.
Fisk, savrulmayı ve kaymayı önler.

FISK sağlam yumuşak

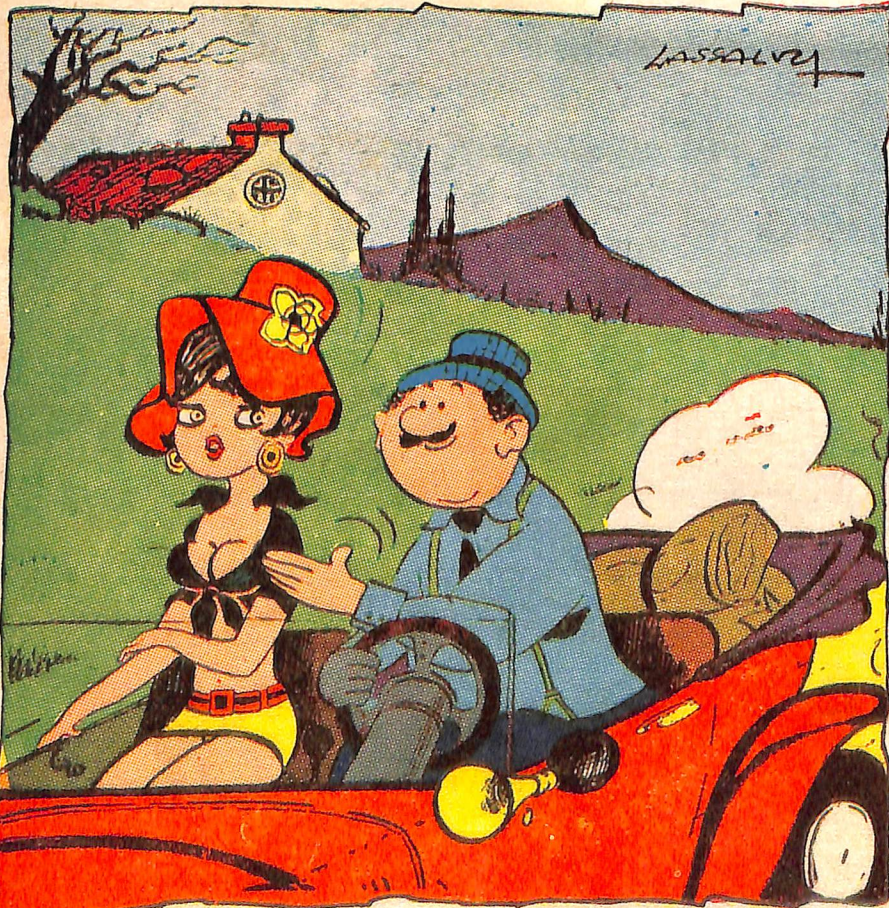
Akbalın

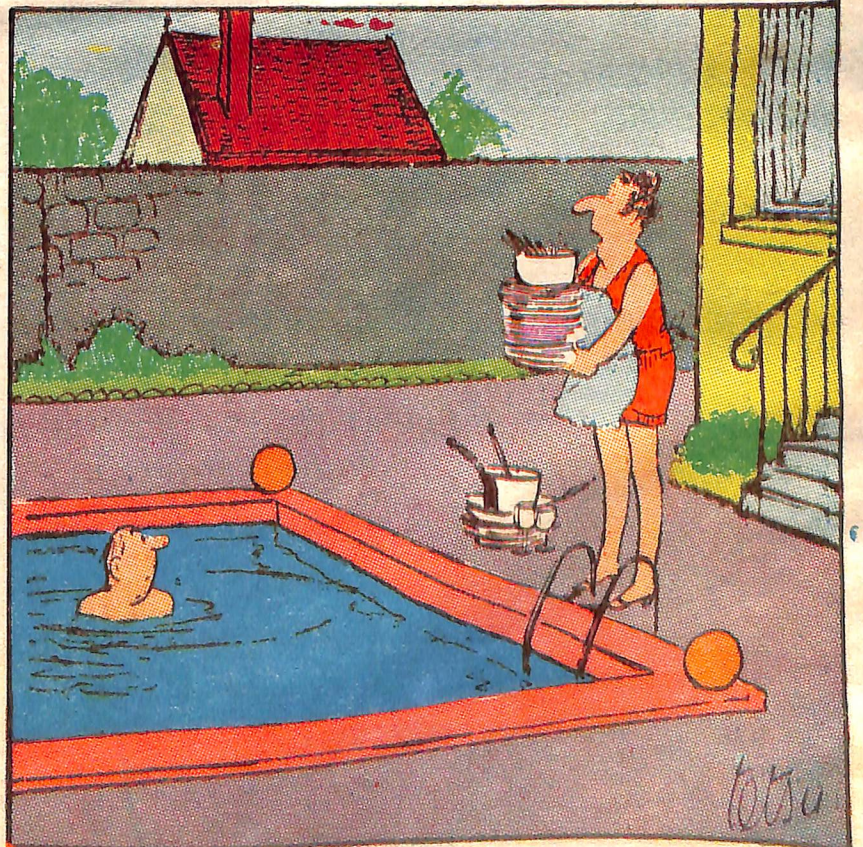
— BURANIN BİÇİLMESİNİ YARINA BIRAK. —
— SİZ OLMAZ MI ?!

— KARIMI BIRAKIR, GELİR SİZİ ALIRIM ... TAMAM MI ?!

— YİNE ŞAŞIRDINIZ MÜDÜR BEY... KLAKSON SOLUNUZDA !..

— HADI AL, YIKA ŞU BULAŞIKLARI !..